

Composition.

องค์ประกอบศิลป์

องค์ประกอบศิลป์ (Composition)

การนำส่วนประกอบพื้นฐาน
ของทัศนธาตุ

เช่น จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง

ขนาดสัดส่วน แสงเงา สี

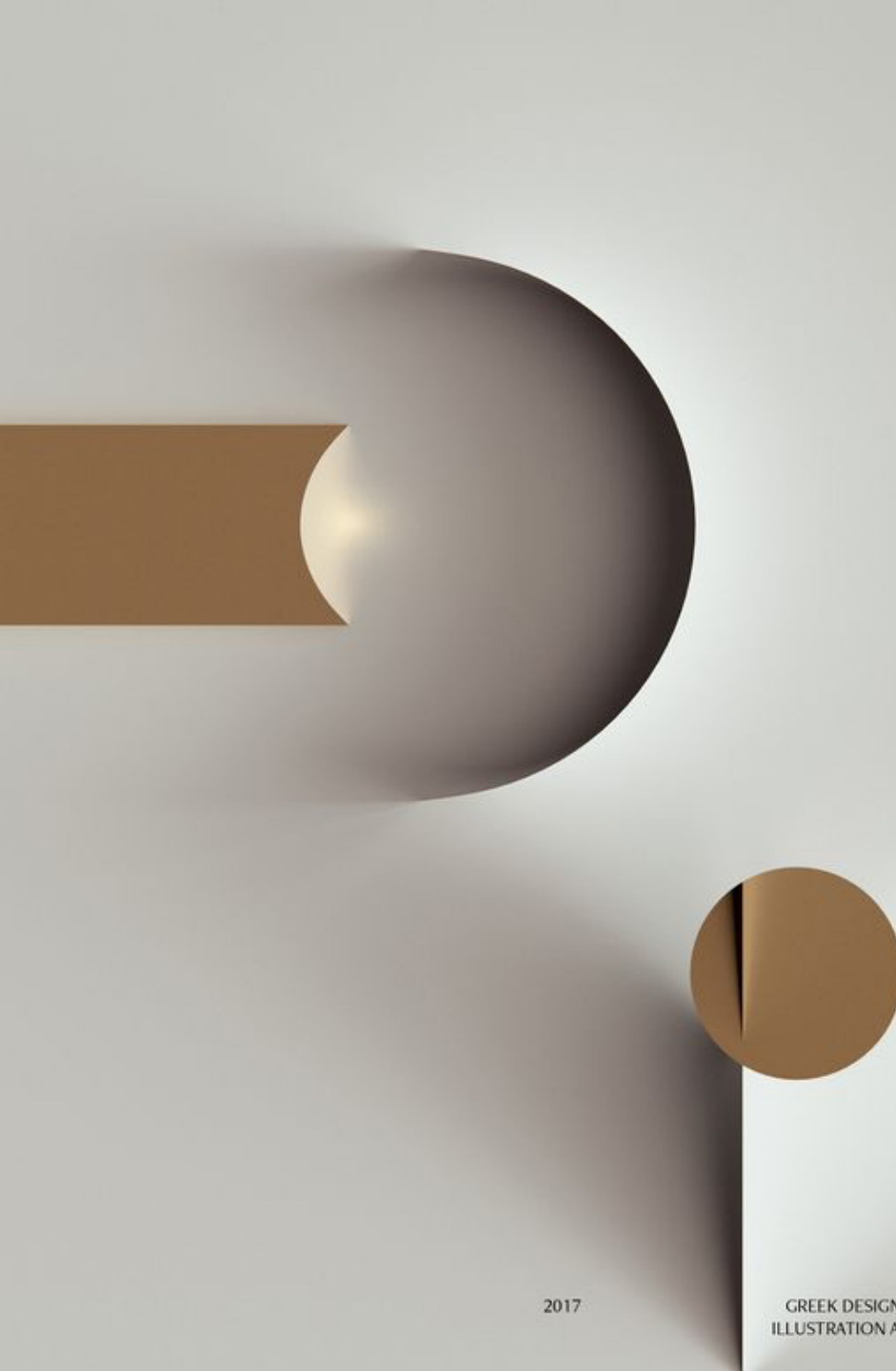
ช่องว่าง พื้นผิว และอื่นๆ

มาประกอบเข้าด้วยกัน

อย่างเหมาะสม

เพื่อให้เกิดความงาม

หรือความเป็นเอกภาพ

An abstract composition featuring a large, dark brown, organic shape on the left side, partially overlapping a horizontal brown bar. Below this, there is a smaller, circular brown shape. The background is a light gray gradient.

องค์ประกอบศิลป์ (Composition)

สัดส่วน (Proportion)
ความกลมกลืน (Harmony)
สมดุล (Balance)
การตัดกัน (Contrast)
การเน้น (Emphasis)
เอกภาพ (Unity)
จังหวะ (Rhythm)

สัดส่วน (Proportion)

ความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมระหว่าง
ขนาดขององค์ประกอบที่แตกต่างกัน
ทั้งขนาดที่อยู่ในรูปทรงเดียวกัน หรือระหว่าง
รูปทรงอื่นๆ และรวมถึงความสัมพันธ์
กลมกลืนระหว่างองค์ประกอบทั้งหลายด้วย

สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนที่เป็นมาตรฐาน

สัดส่วนจากความรู้สึก

1. สัดส่วนที่เป็นมาตรฐาน

สัดส่วนตามธรรมชาติ

จะเกิดจากรูปลักษณะ

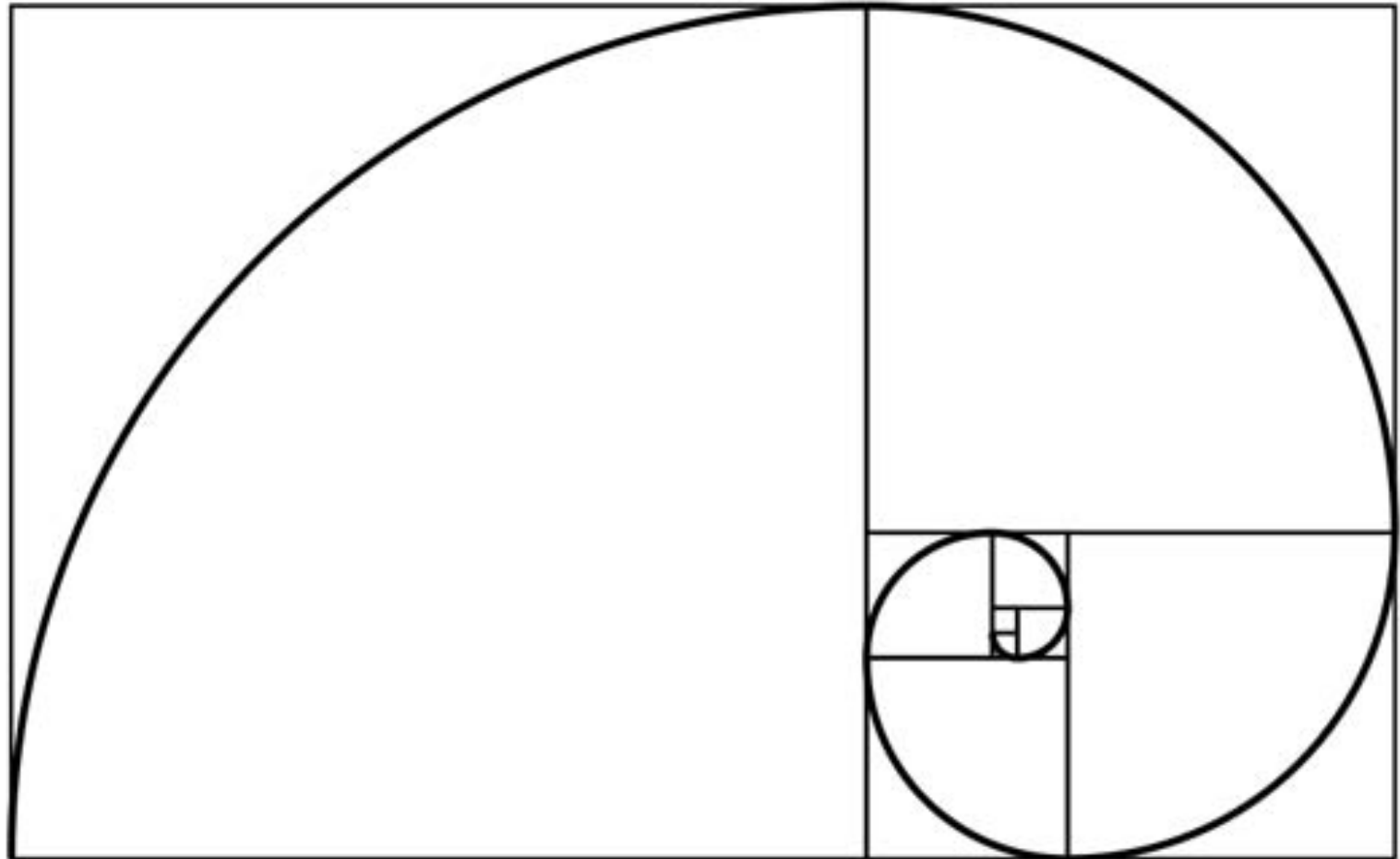
ตามธรรมชาติของคน สัตว์ พืช

ซึ่งโดยทั่วไปถือว่า

สัดส่วนตามธรรมชาติ

จะมีความงามที่เหมาะสมที่สุด

Golden Ratio สัดส่วนทองคำ

Golden Ratio สัดส่วนทองคำ

ในทางคณิตศาสตร์และศิลปะนั้น มีมาตั้งแต่สมัย Euclid
หรือ Euclid of Alexandria เป็นนักคณิตศาสตร์ชาว
กรีกที่มีชีวิตอยู่ประมาณ พ.ศ.218 แต่เรียกมันว่า
Extreme and Mean Ratio โดยเน้นความหมายของมัน
ในด้านคณิตศาสตร์ ไม่ใช่ความงาม

Golden Ratio สัดส่วนทองคำ

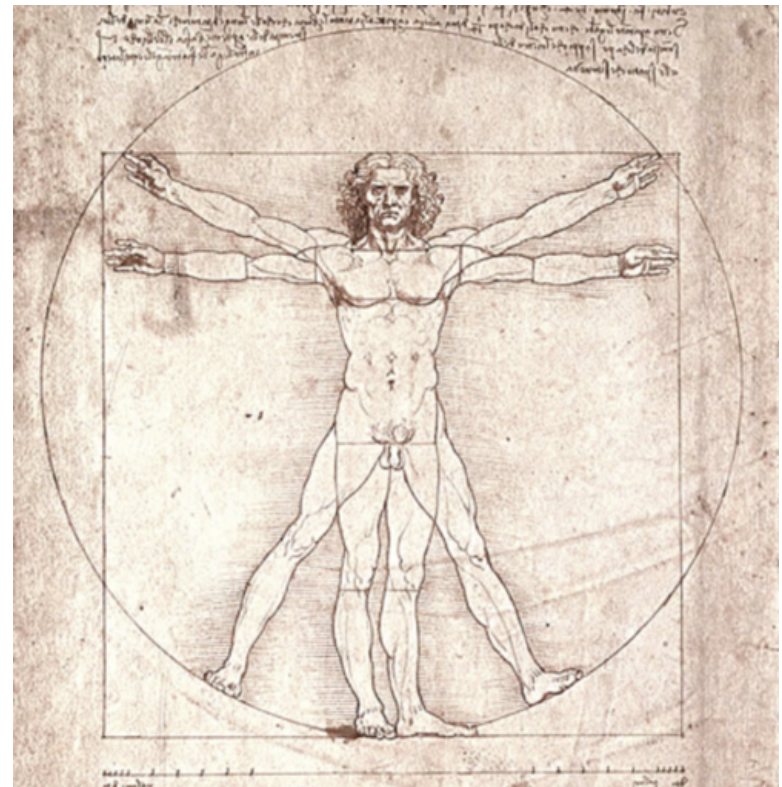
เป็นกฎในการสร้างสรรค์รูปทรงของกรีก
ถือว่า

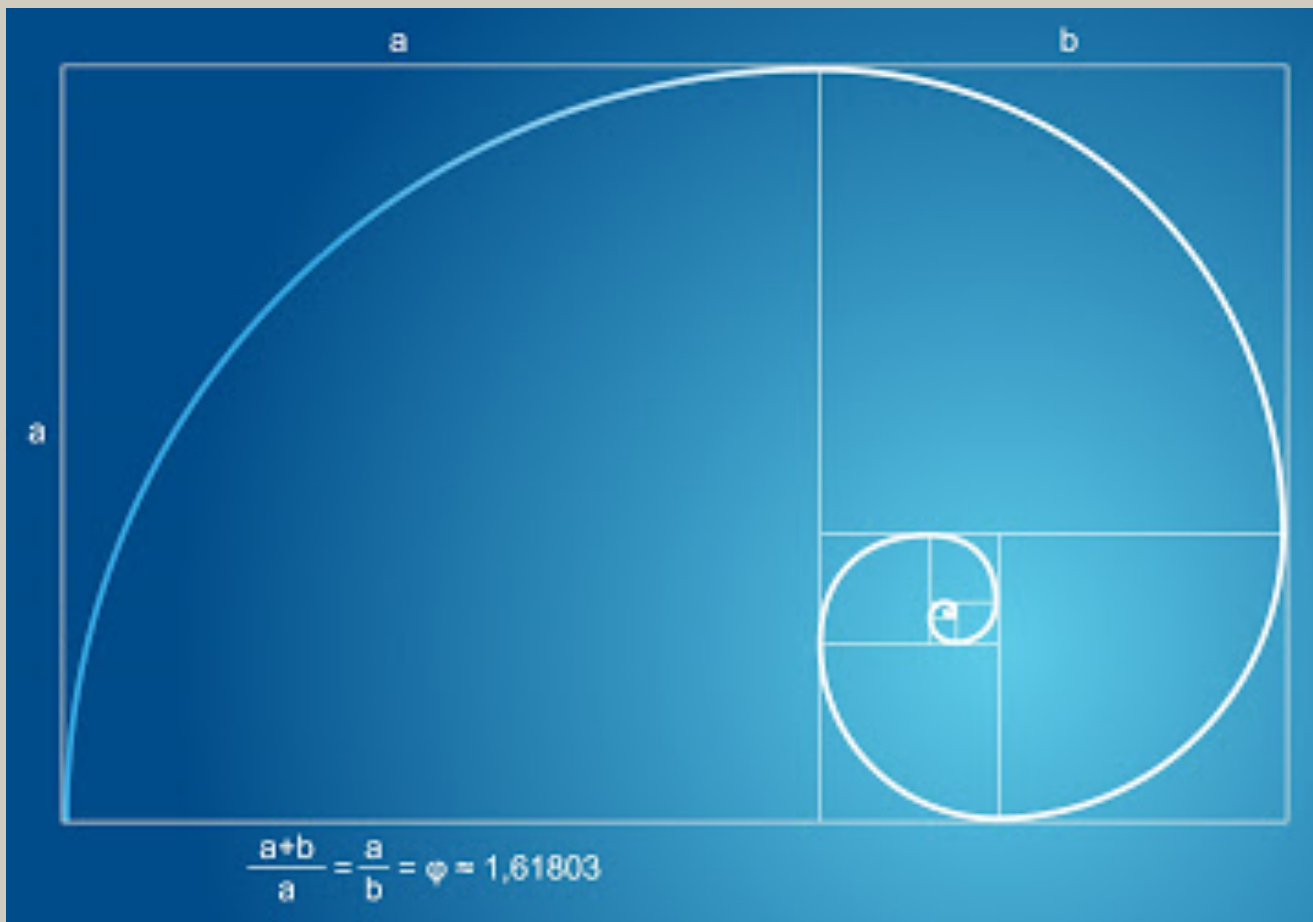
“ส่วนเล็กสัมพันธ์กับส่วนที่ใหญ่กว่า
ส่วนที่ใหญ่กว่าสัมพันธ์กับส่วนรวม”

ทำให้สิ่งต่างๆ ที่สร้างขึ้นมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กับทุกสิ่ง
อย่างลงตัว

Golden Ratio สัดส่วนทองคำ

Leonardo Da Vinci
เรียกว่า
Divine Proportion
(สัดส่วนศักดิ์สิทธิ์)

Golden Ratio

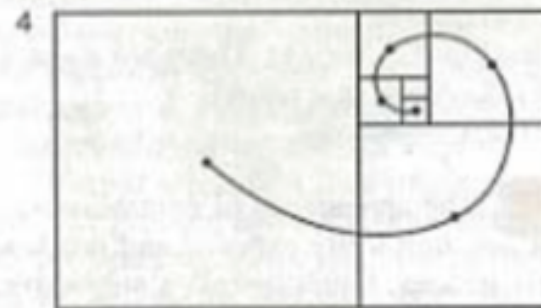
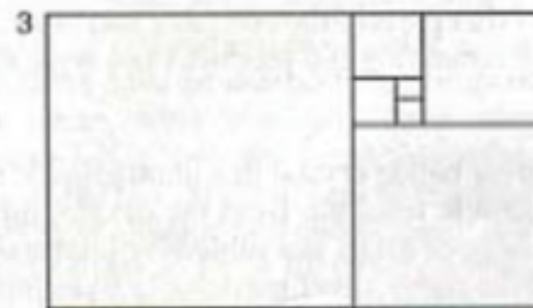
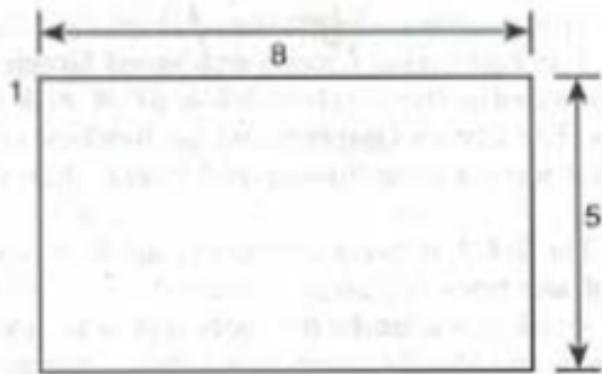
เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ ϕ (อ่านว่า ฟี)

มีค่าประมาณ 1.61803399

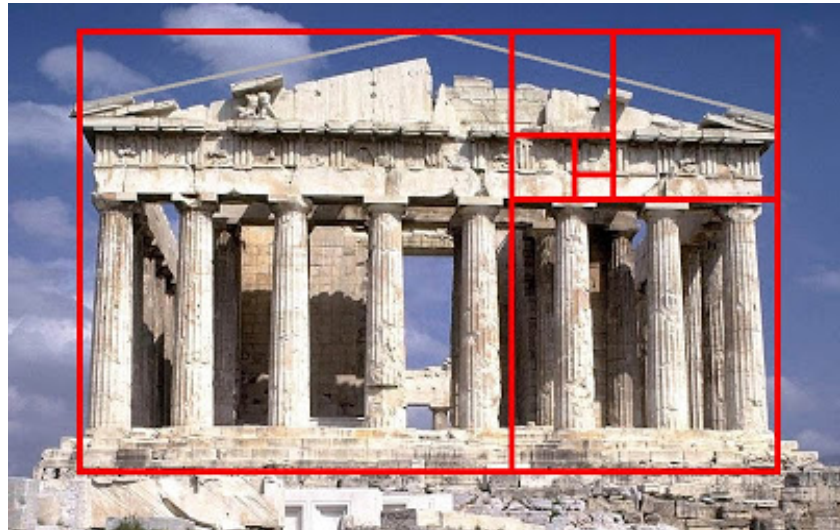
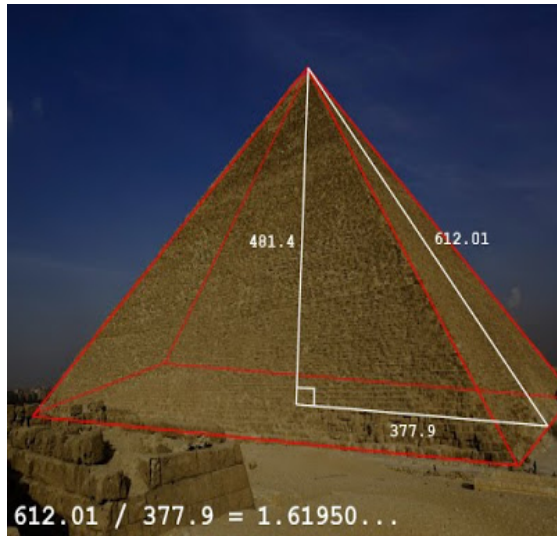
สัดส่วนทองคำมีความสัมพันธ์กับ ลำดับเลข ฟีโบนัชชี (Fibonacci numbers)

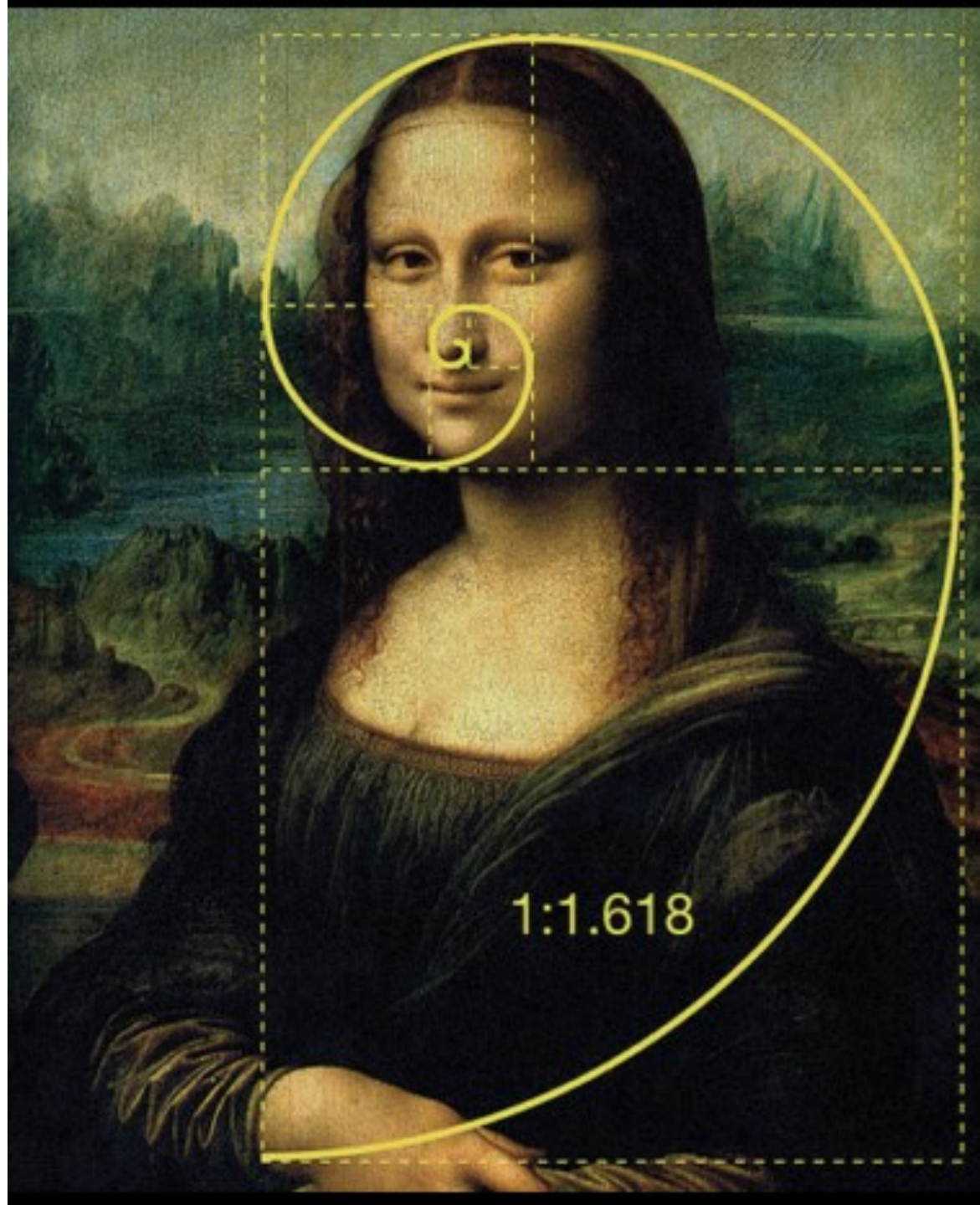
เป็นลำดับเลขที่มีชื่อเสียงมากที่สุดแบบหนึ่งในประวัติศาสตร์
ซึ่งถูกคิดค้นขึ้นโดยนักคณิตศาสตร์ชาวอิตาลี
ชื่อ เลโอนาร์โด ฟีโบนัชชี (Leonardo Fibonacci)
เลขฟีโบนัชชีสามารถเขียนเป็นอนุกรมได้ดังนี้คือ

1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, x , y , $x+y$...

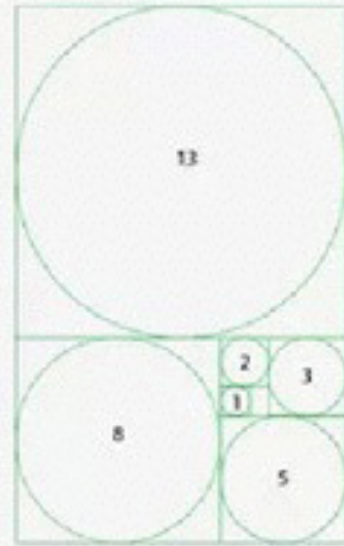
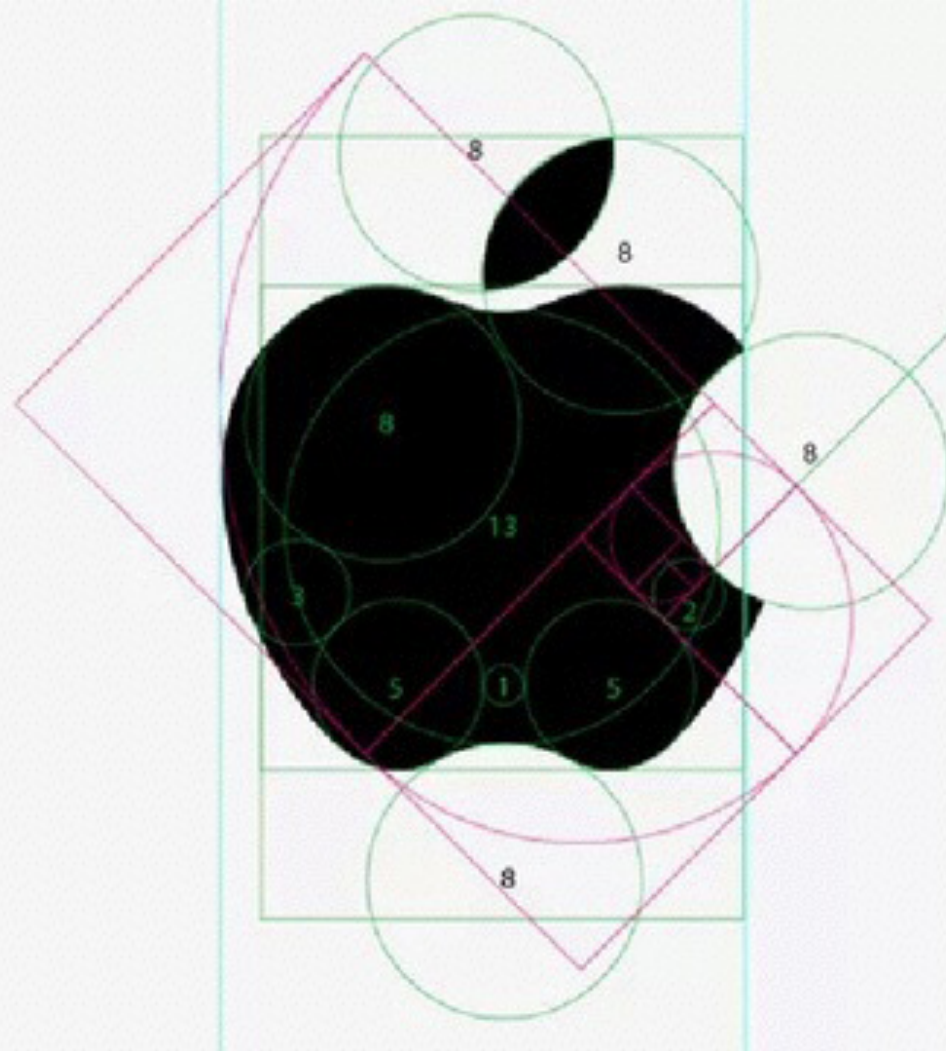

Pacioli พบว่า Golden Ratio ฝังอยู่ในในวงการศิลปะ, สถาปัตยกรรม
และในสิ่งอื่นอีกมาก มาหลายยุคสมัยแล้ว เช่น
มหาพีระมิดแห่งเมืองกิซ่า, วิหารกรีก (The Parthenon), ดนตรี,
ปีกผีเสื้อ, เปลือกหอย, เกลียวของสัปปะรด, หลุมดำ, ซูเปอร์โนวา ฯลฯ

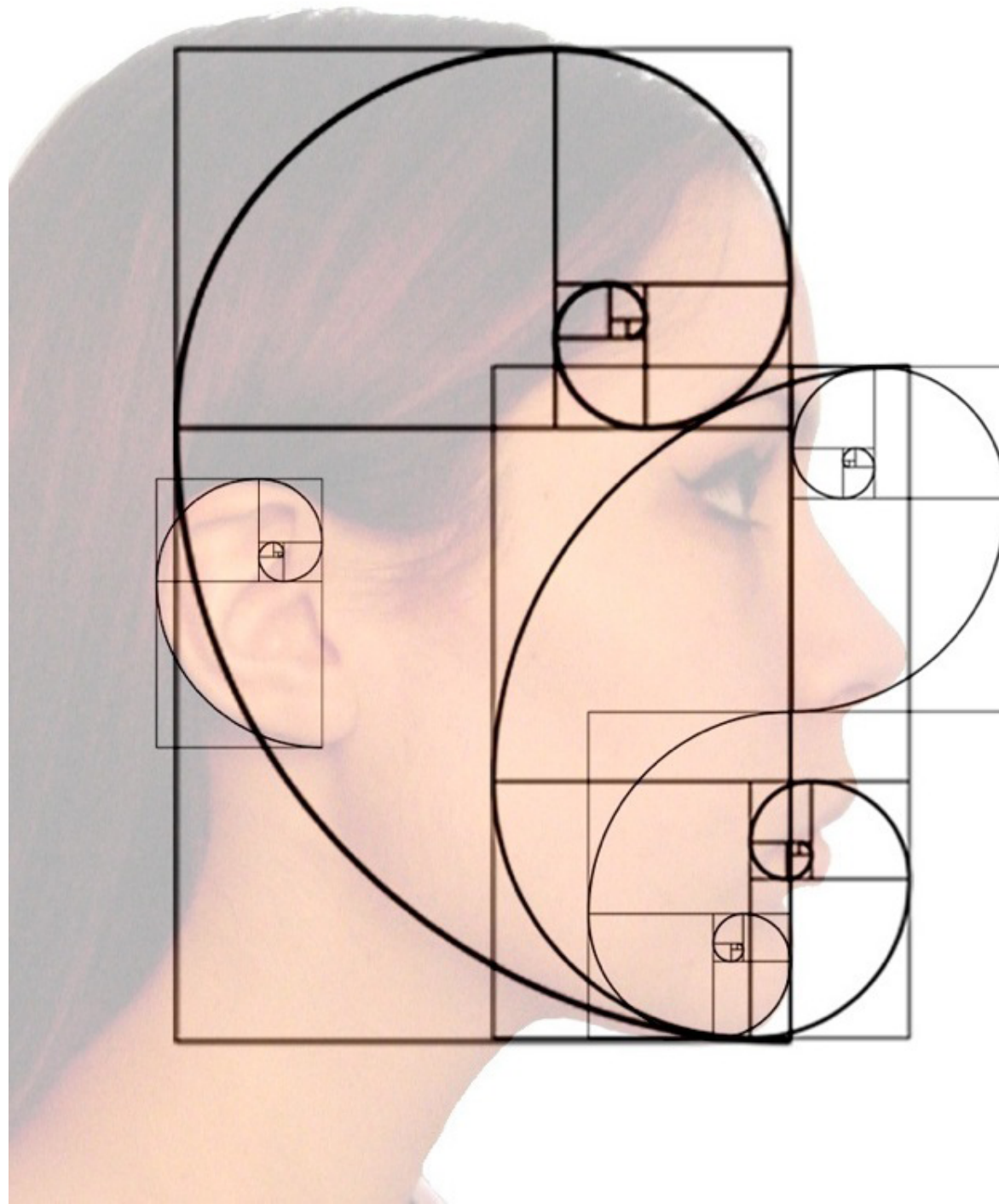

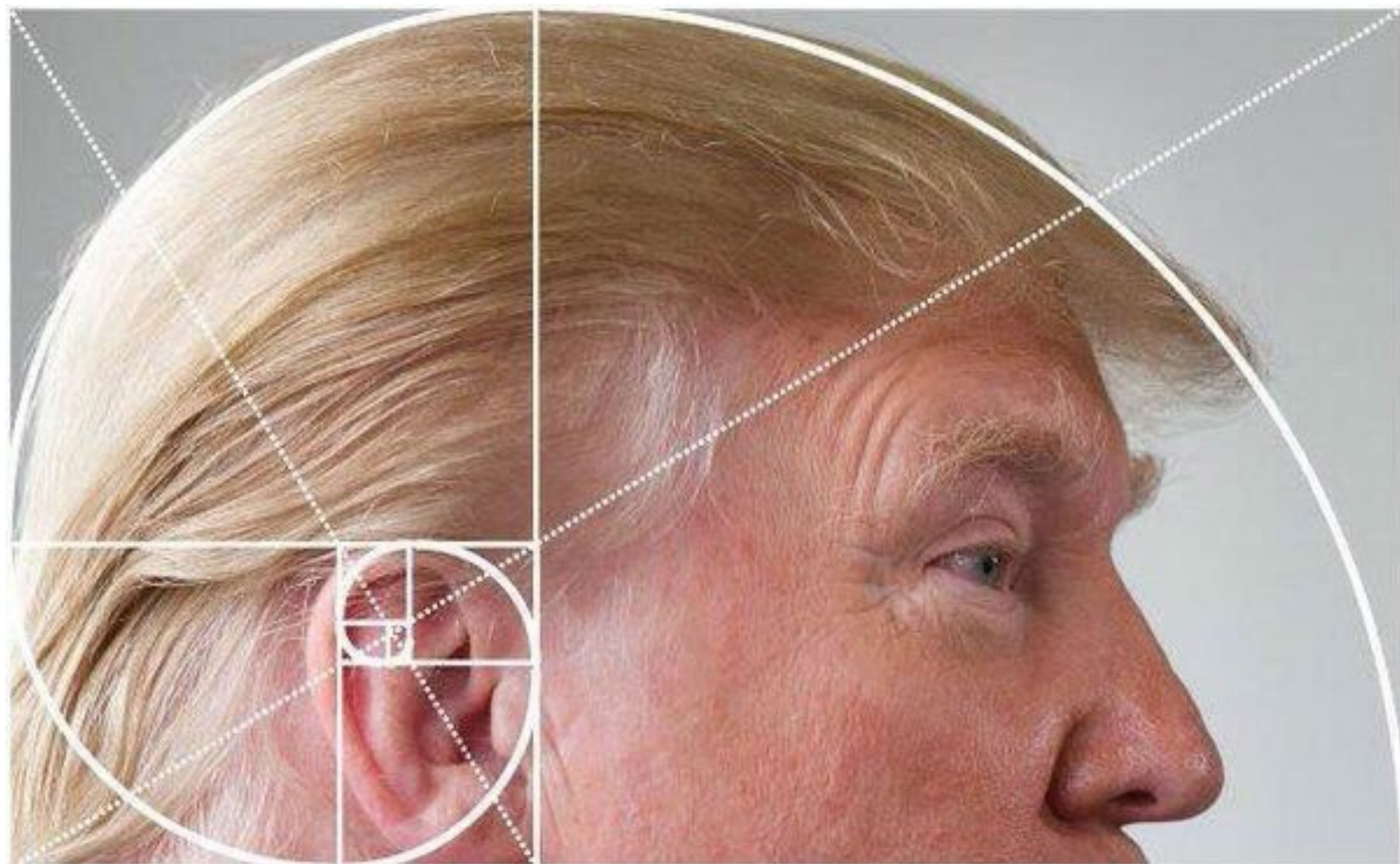

1:1.618

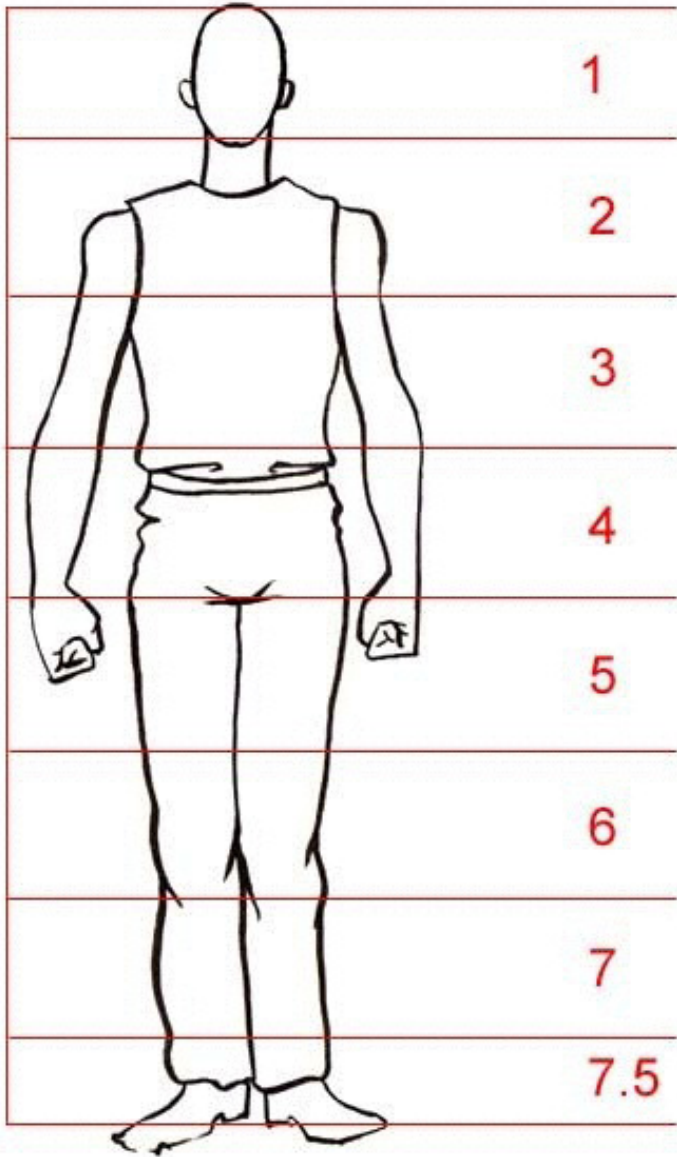

goldenratio

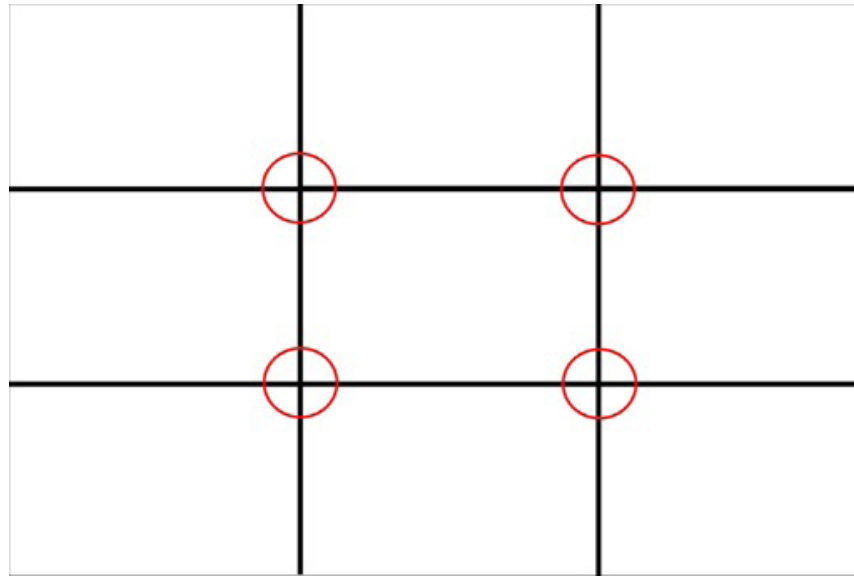

สัดส่วนมนุษย์

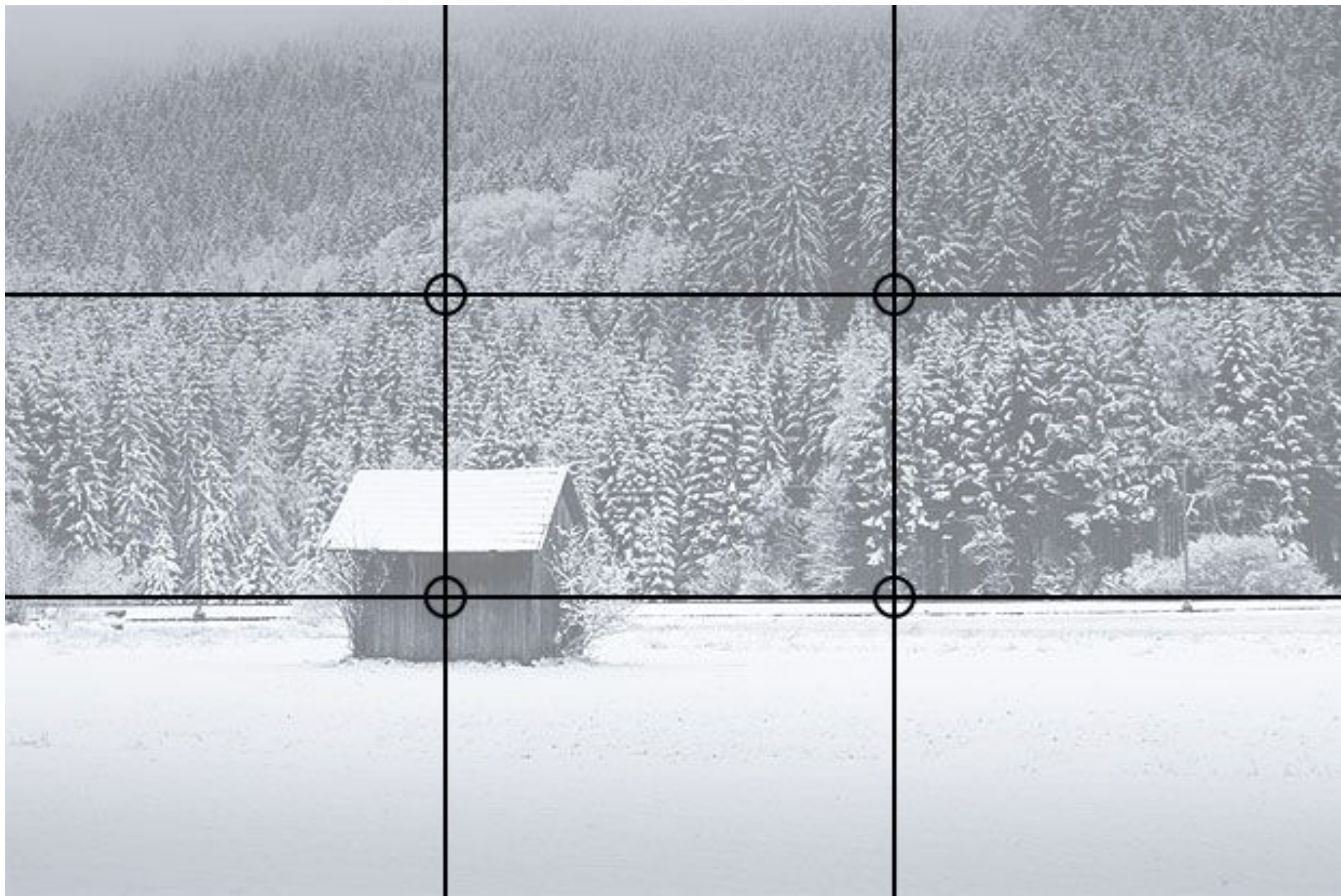
- 1 จาก ศีรษะด้านบน ถึง ปลายคาง
- 2 จาก ปลายคาง ถึง หน้าอก
- 3 จาก หน้าอก ถึง สะดือ
- 4 จาก สะดือ ถึง โคนขา
- 5 จาก โคนขา ถึง กึ่งกลางขาอ่อน
- 6 จาก กลางขาอ่อน ถึง น่อง
- 7 จาก น่อง ถึง ข้อเท้า
- 7.5 จาก ข้อเท้า ถึง ส้นเท้า

RULE OF THIRDS

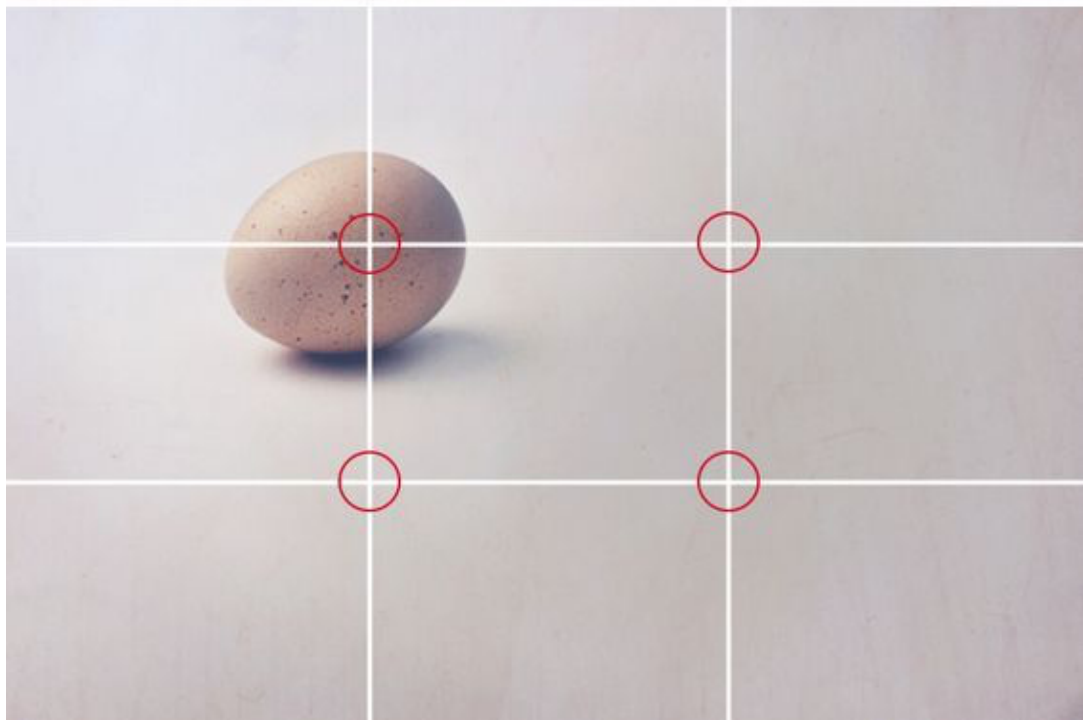

กฎสัดส่วนแห่งการหลีกเลี่ยงการวางตำแหน่งของวัตถุหลัก
ที่เราจะวาดหรือถ่ายภาพ ไม่ให้อยู่ตรงจุดกึ่งกลางภาพ
ซึ่งจะทำให้ภาพนั้นแข็งทื่อ ไม่ชวนมอง
ดังนั้น ตำแหน่งที่เหมาะสมในการวางวัตถุ

ควรอยู่ในตำแหน่งที่เกิดจากจุดตัดของเส้น 4 เส้น ตามทฤษฎีกฎสามส่วน

You've never seen
BlackBerry like this.

 BlackBerry PlayBook.

Get the Inside Story

2. สัตว์ส่วนจากความรู้สึก

สัตว์ส่วนจะช่วยเน้น
อารมณ์ ความรู้สึก
ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์
และเรื่องราวที่ศิลปินต้องการสื่อ

By Virgile Ittah

For Man would Remember Each Murmur (2013)

Mixed wax & fabric

Virgile Ittah

**Dreams are guilty, absolute and
silent by fire**

2013

**Wax, marble powder, antique
industrial stools**

148 x 60 x 134 cm

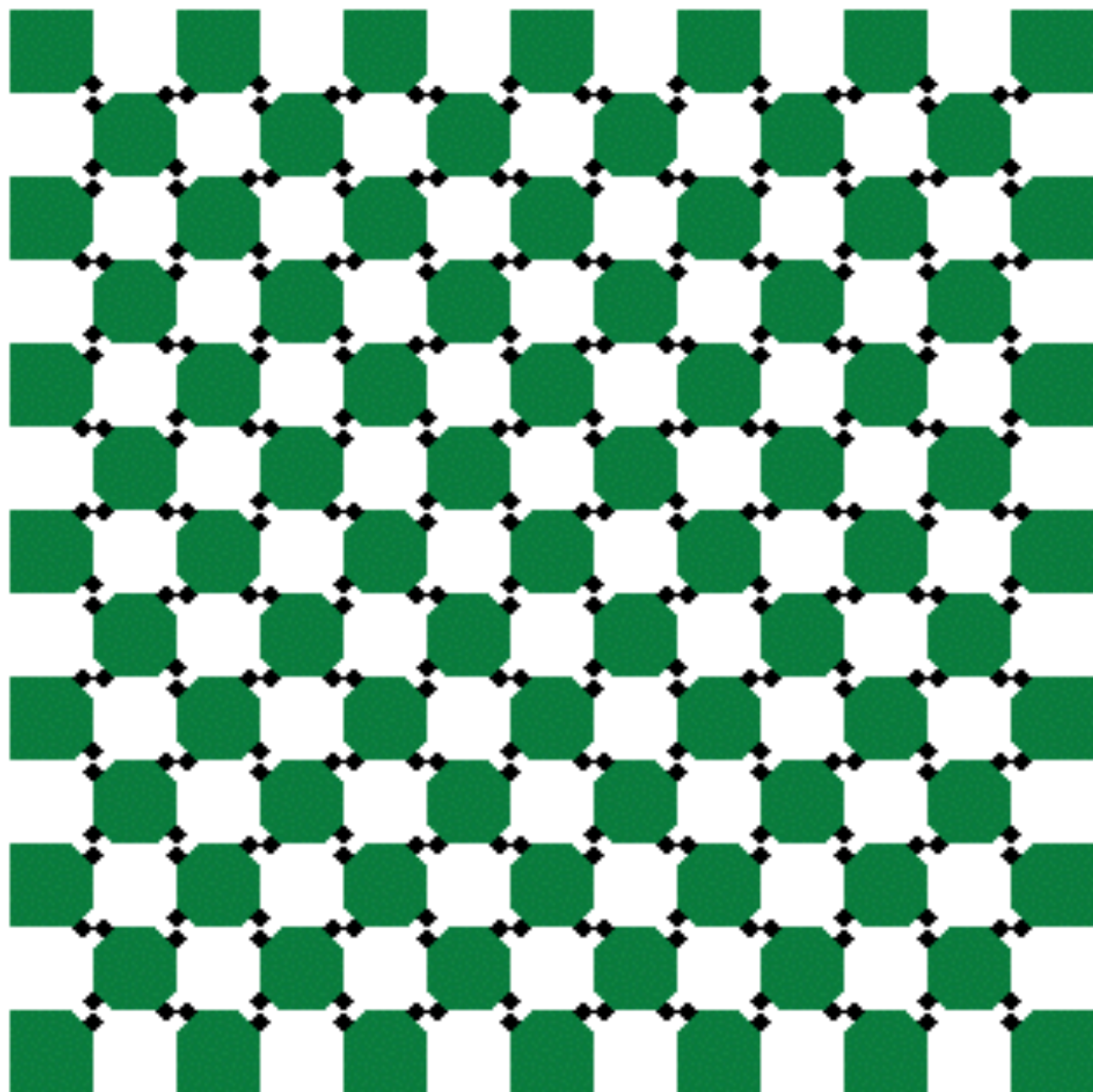

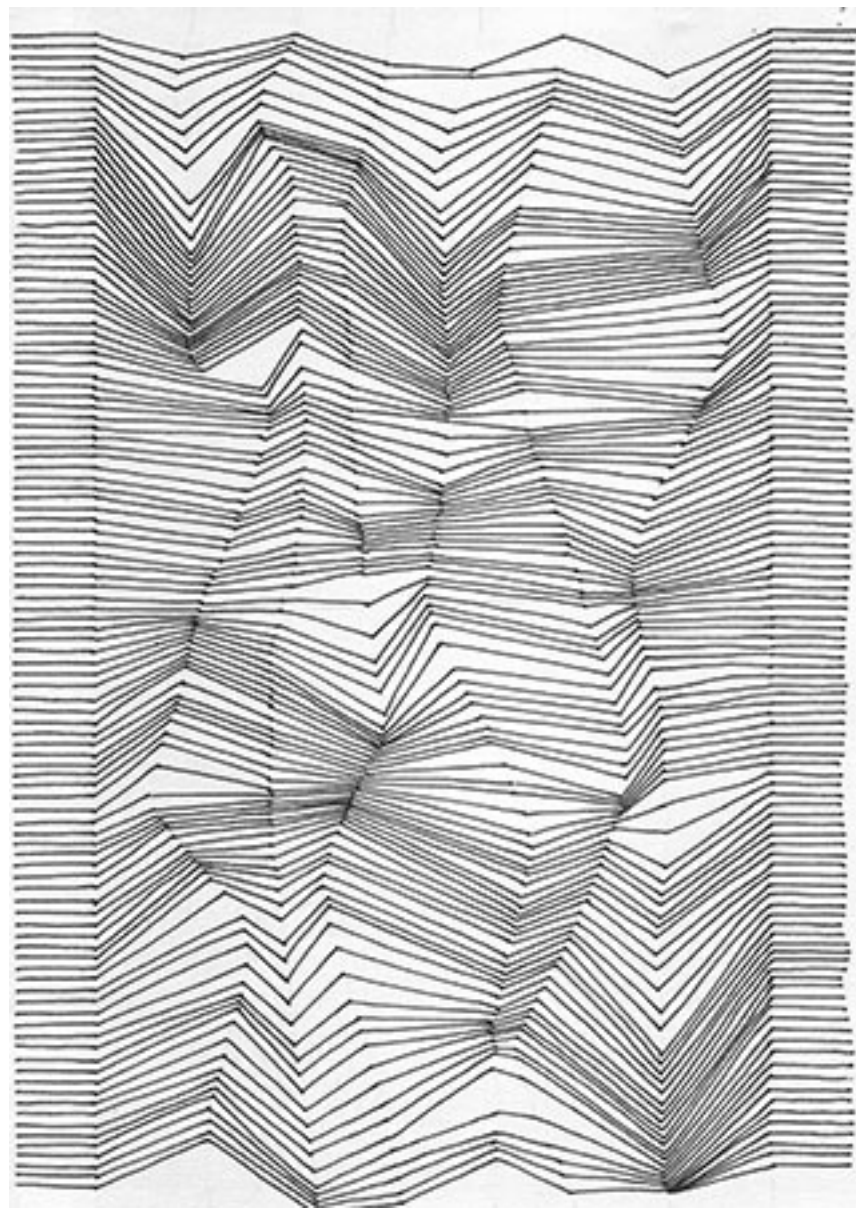
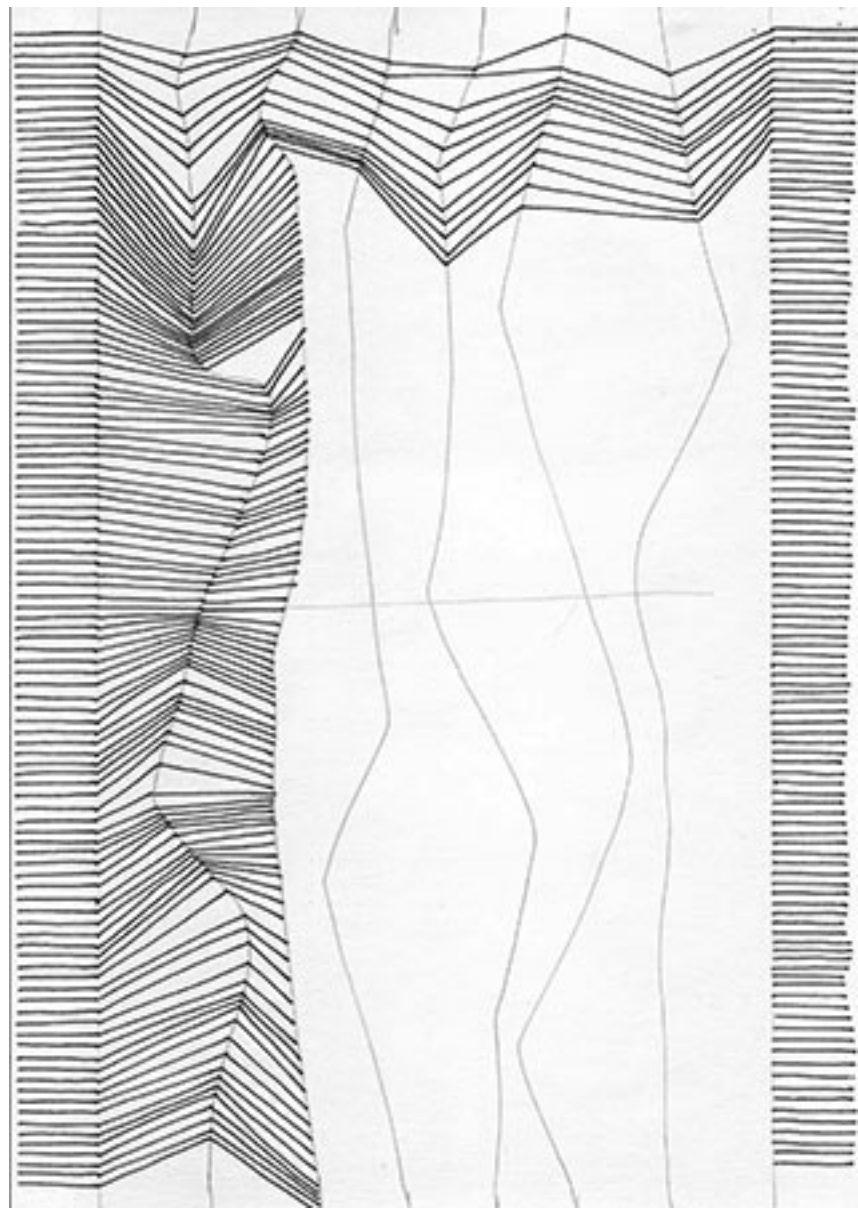
By Paul Kaptein

figures by Antony Gormley

สัดส่วนและการลงตา

ความสมดุล (Balance)

ความสมดุล หรือ ดุลยภาพ หมายถึง
น้ำหนักที่เท่ากันขององค์ประกอบ
ไม่เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง
ในทางศิลปะยังรวมถึง
ความประสานกลมกลืน
ความเหมาะสมพอดี
ของส่วนต่างๆ

ความสมดุลในทางทัศนศิลป์แบ่งเป็น

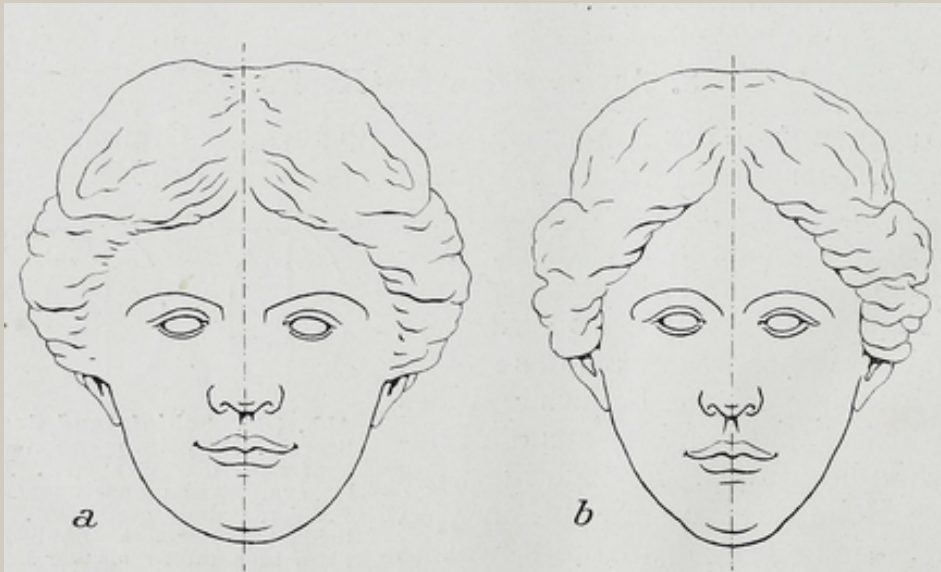
2 ประเภท

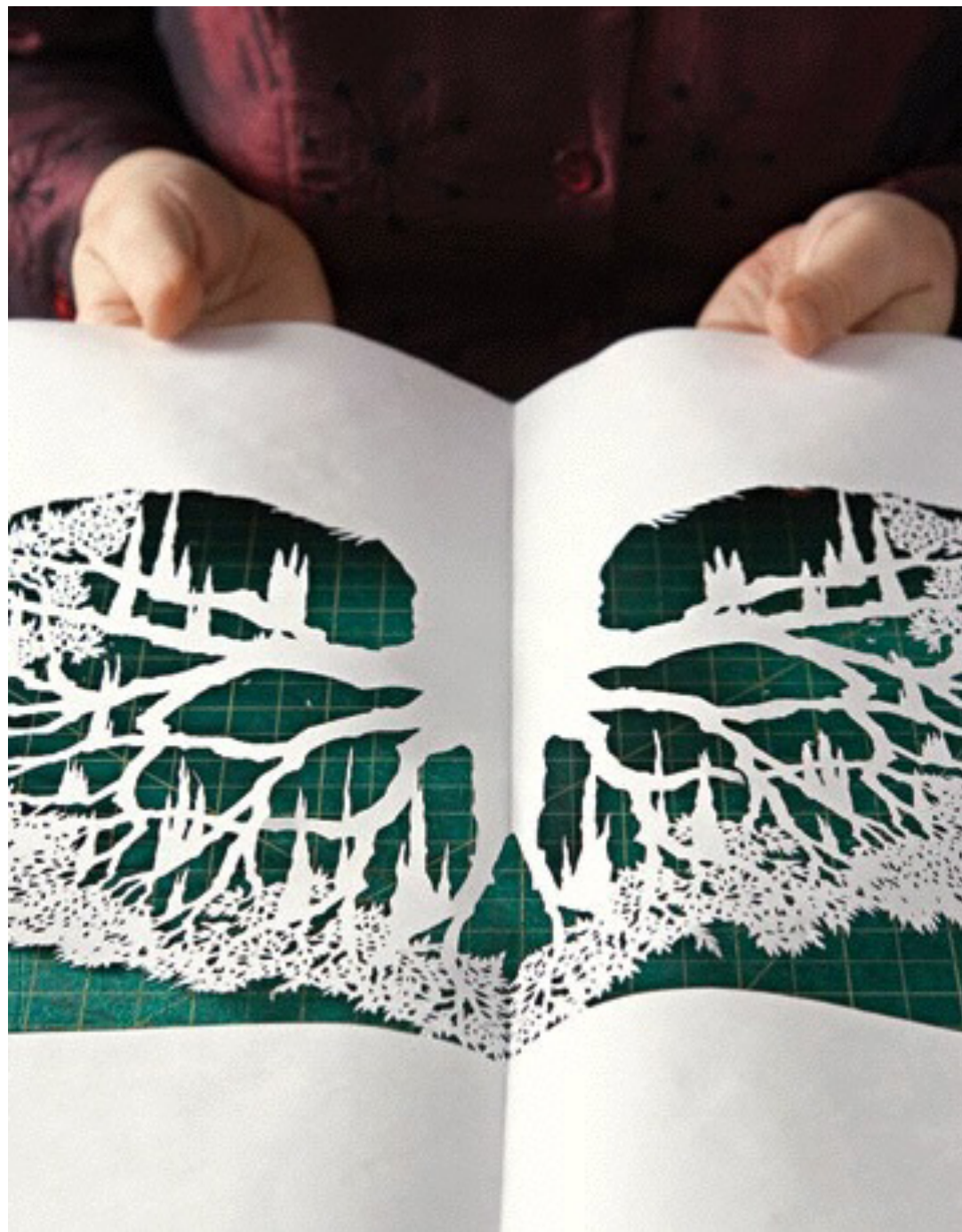
ดุลยภาพแบบสมมาตร

ดุลยภาพแบบ อสมมาตร

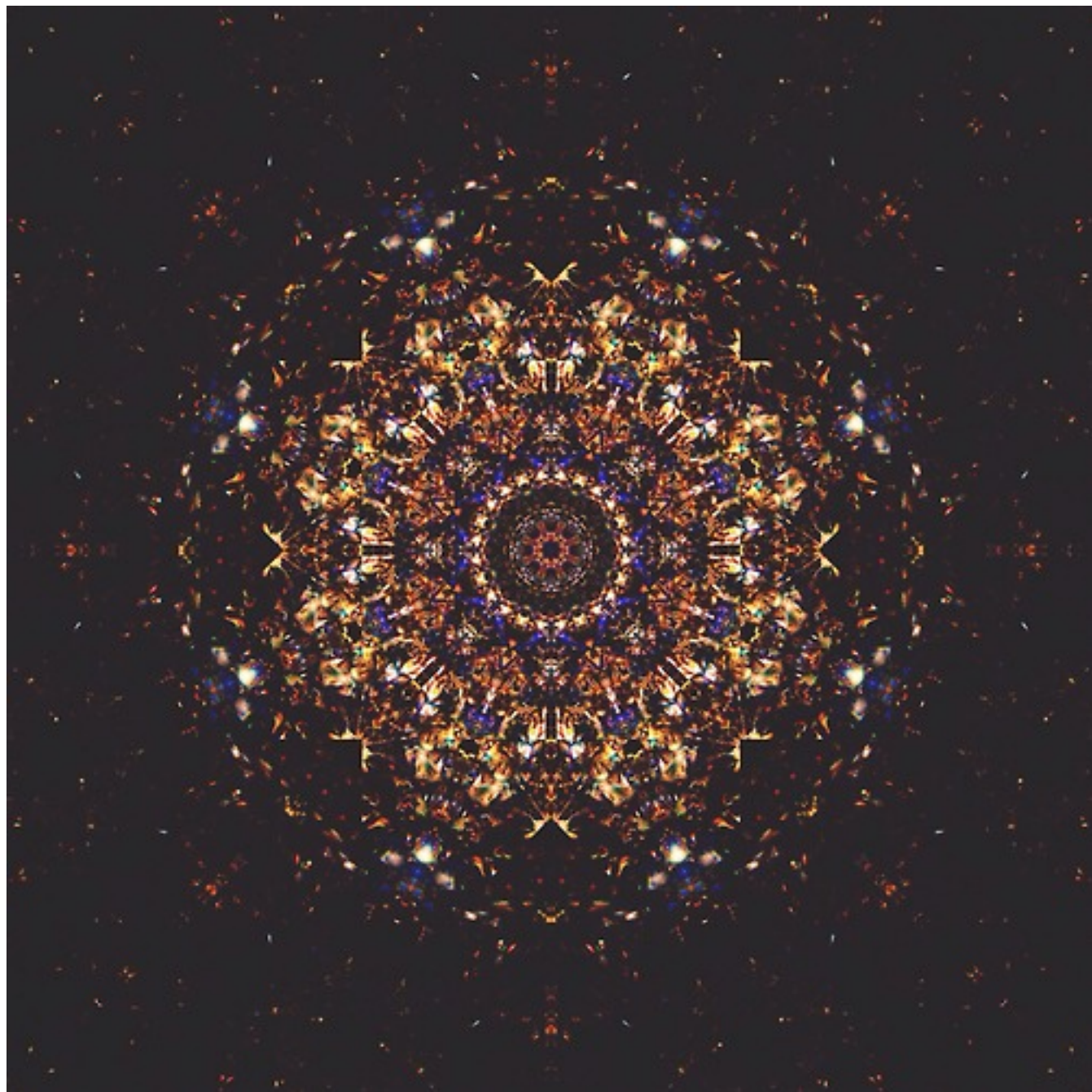
1. ดุลยภาพแบบสมมาตร

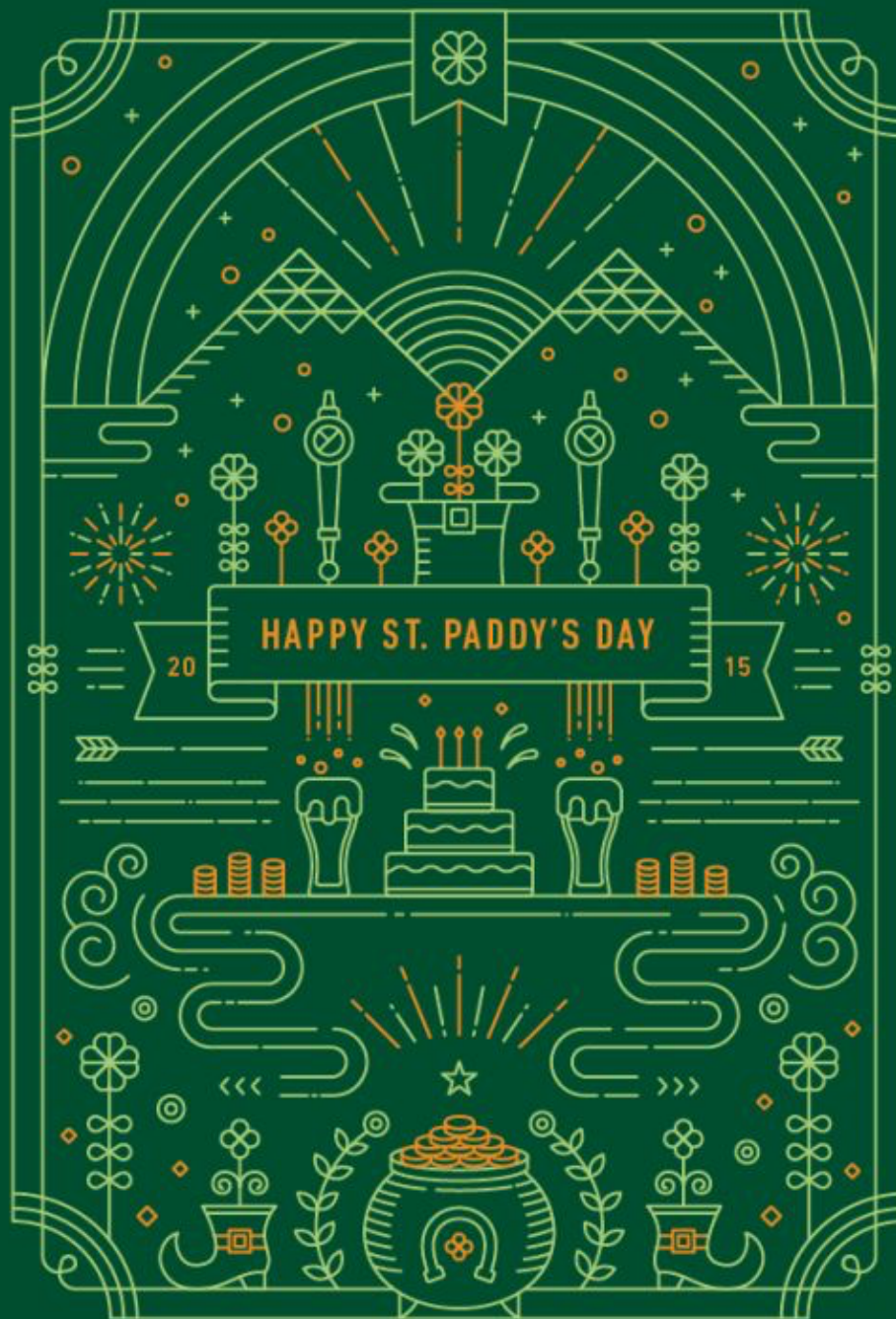
ภาพที่มีสองข้างเหมือนกัน
โดยมีเส้นแบ่งครึ่งเป็นเส้นแกนกลาง

2. ดุลยภาพแบบอสมมาตร

ความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน
การจัดวางลงในสองข้างได้อย่างอิสระ

ไม่ต้องคำนึงถึงความเท่ากัน
ของทั้งสองข้าง

แต่ในการจัดวางนั้น เมื่อดูโดยรวมแล้ว
มีความสมดุลในความรู้สึกเกิดขึ้น
ไม่หนักไปข้างใดข้างหนึ่ง

by Rene Magritte

Liberty Leading the People” (1830), by Eugène Delacroix

ICONUU
Iconize you yourself!
2015 4.21 — 10.11

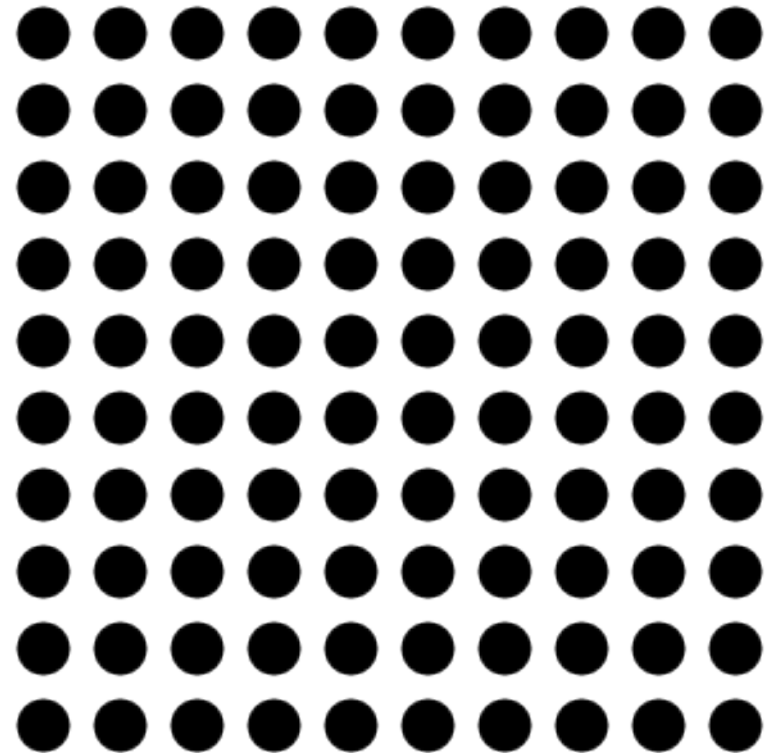
จังหวะ (Rhythm)

การเคลื่อนไหว
ที่เกิดจากการซ้ำกันขององค์ประกอบ
เป็นการซ้ำที่เป็นระเบียบ
จากระเบียบธรรมดาที่มีช่วงห่าง
เท่าๆกัน มาเป็นระเบียบที่สูงขึ้น
ซับซ้อนจนถึงขั้น
เกิดเป็นรูปลักษณะของศิลปะ

1. จังหวะซ้ำ

เกิดจากการนำองค์
ประกอบศิลป์ที่มี
ลักษณะเหมือนกันตั้งแต่
2 หน่วยขึ้นไป
วางอยู่ในที่ว่างเพื่อให้เกิด
ความน่าสนใจ

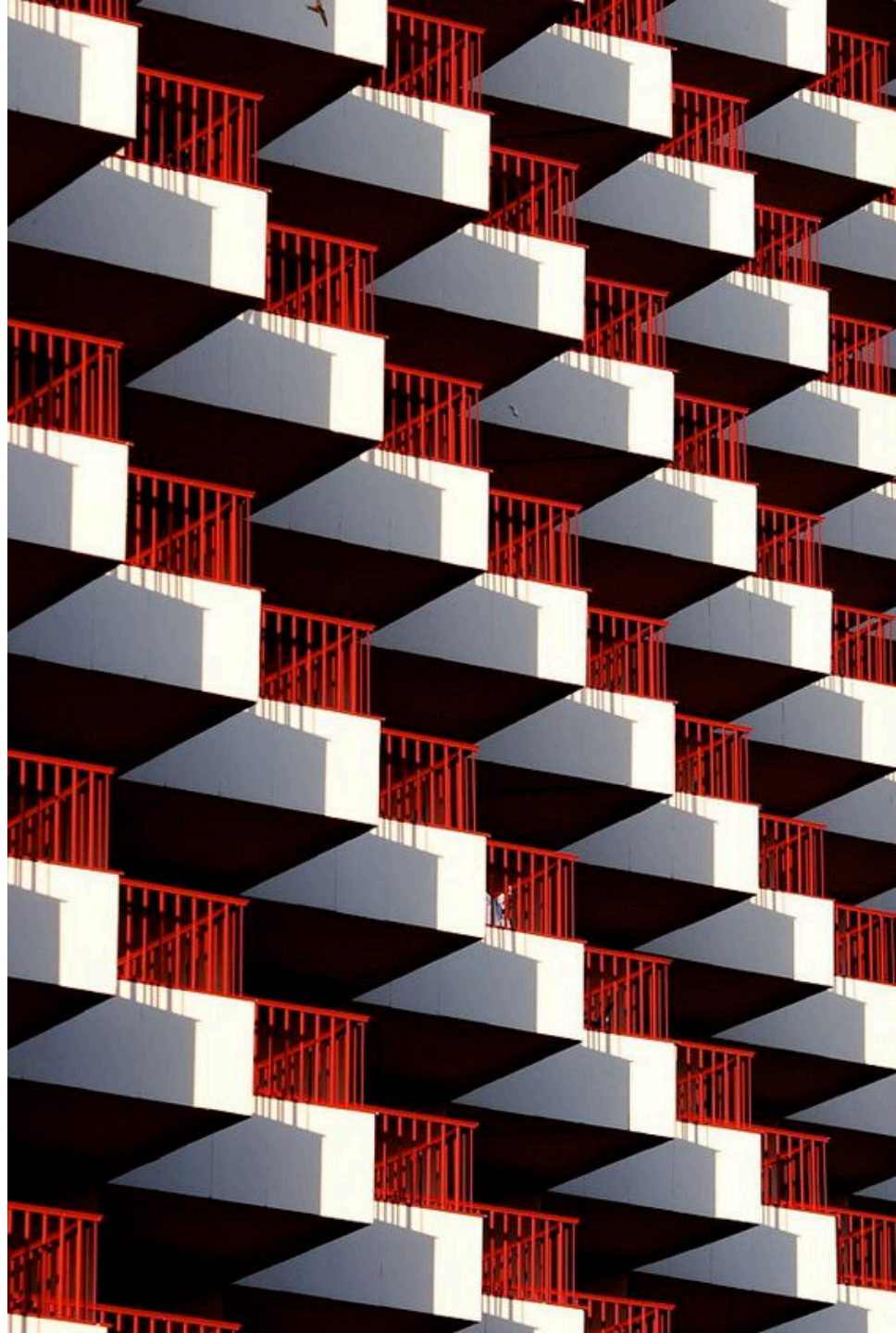

2. จังหวะสลับ

เป็นจังหวะขององค์ประกอบที่มี
ลักษณะสลับกันไปมาอย่างเป็น
ระเบียบ

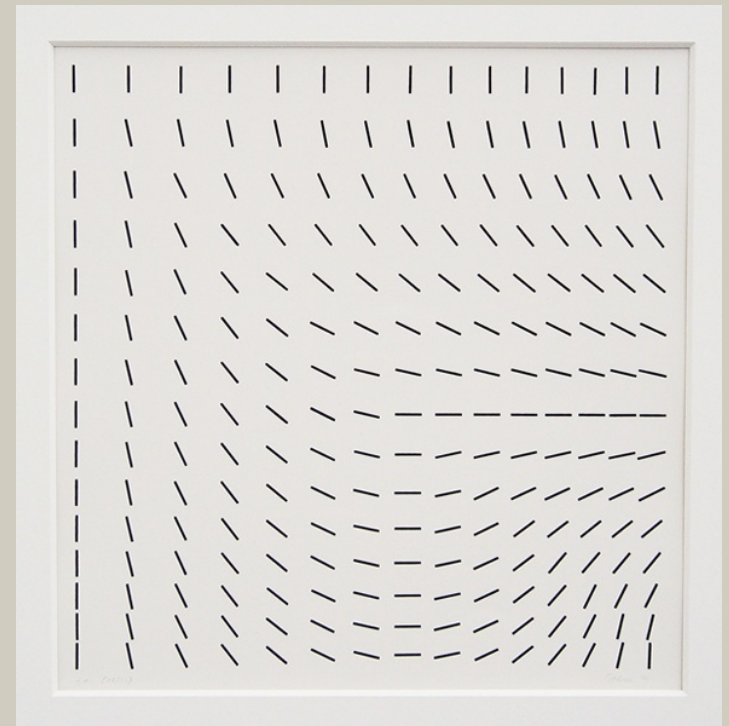
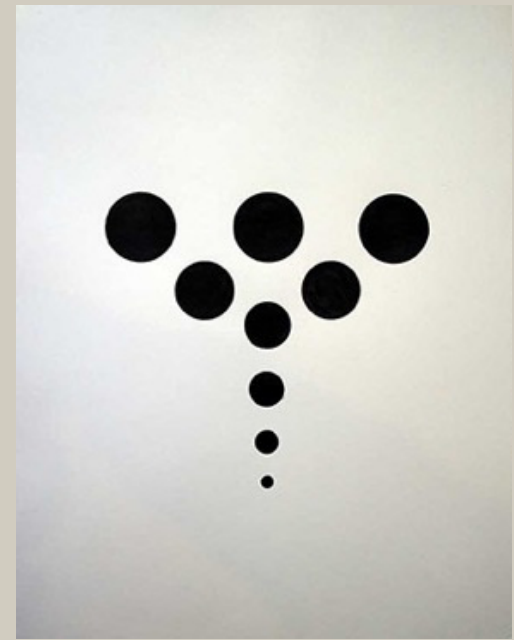

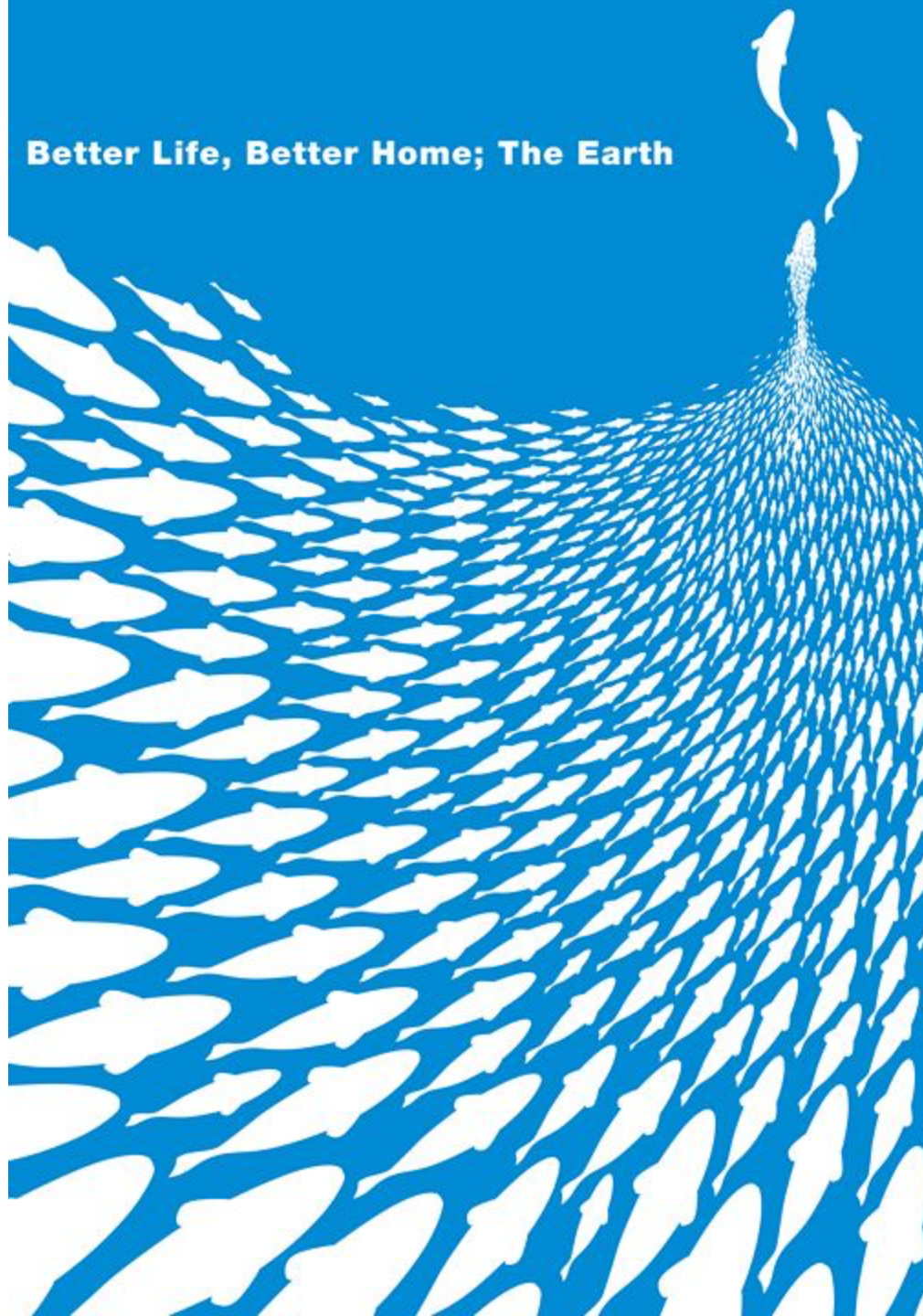

3. จังหวะแปร

เป็นจังหวะขององค์ประกอบที่มีการ
เปลี่ยนแปลงของลักษณะไป
ทีละเล็กทีละน้อย จังหวะแปรนี้เมื่อ
ถูกนำไปใช้งานทัศนศิลป์
อย่างเหมาะสมจะสามารถชักนำให้ผู้
ดูรู้สึกถึงความเคลื่อนไหวได้

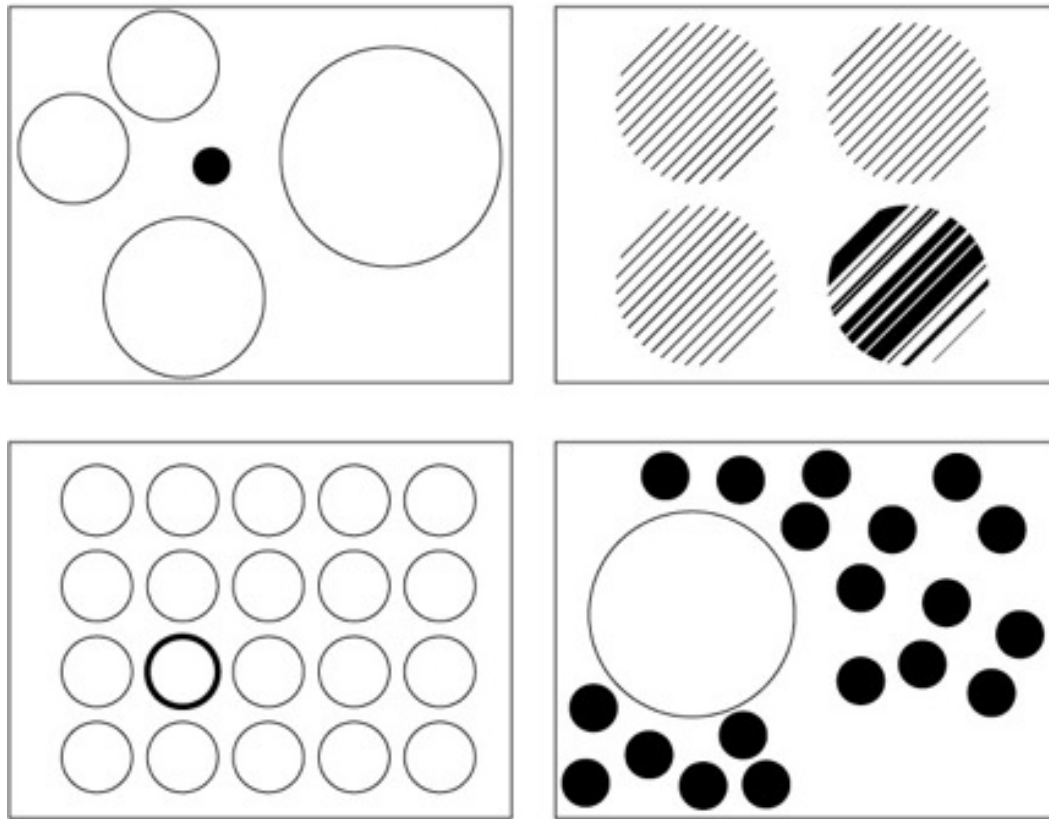

Better Life, Better Home; The Earth

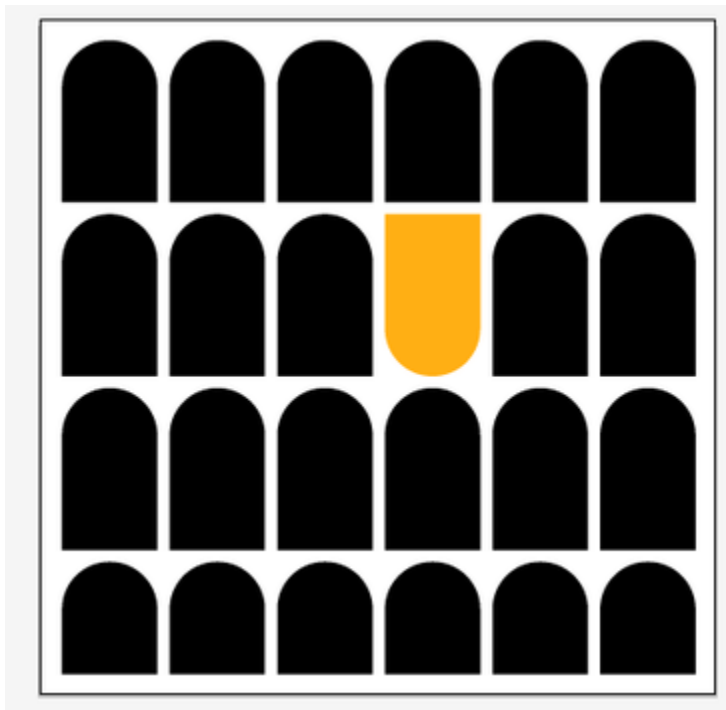
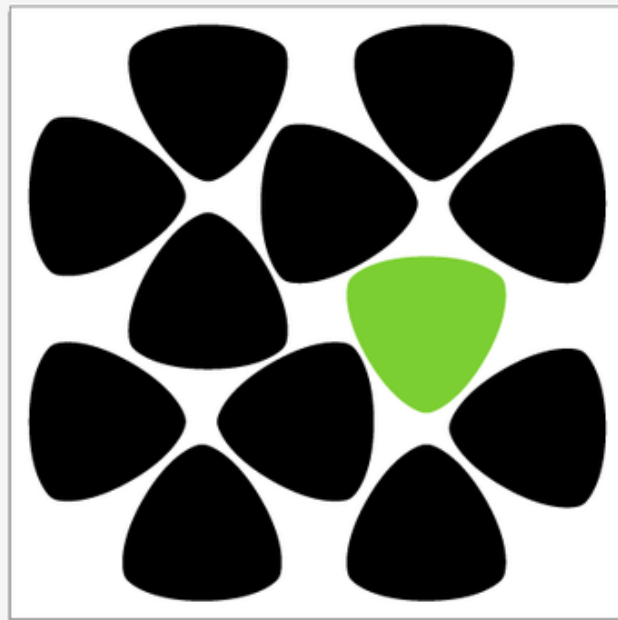
การเน้น (Emphasis)

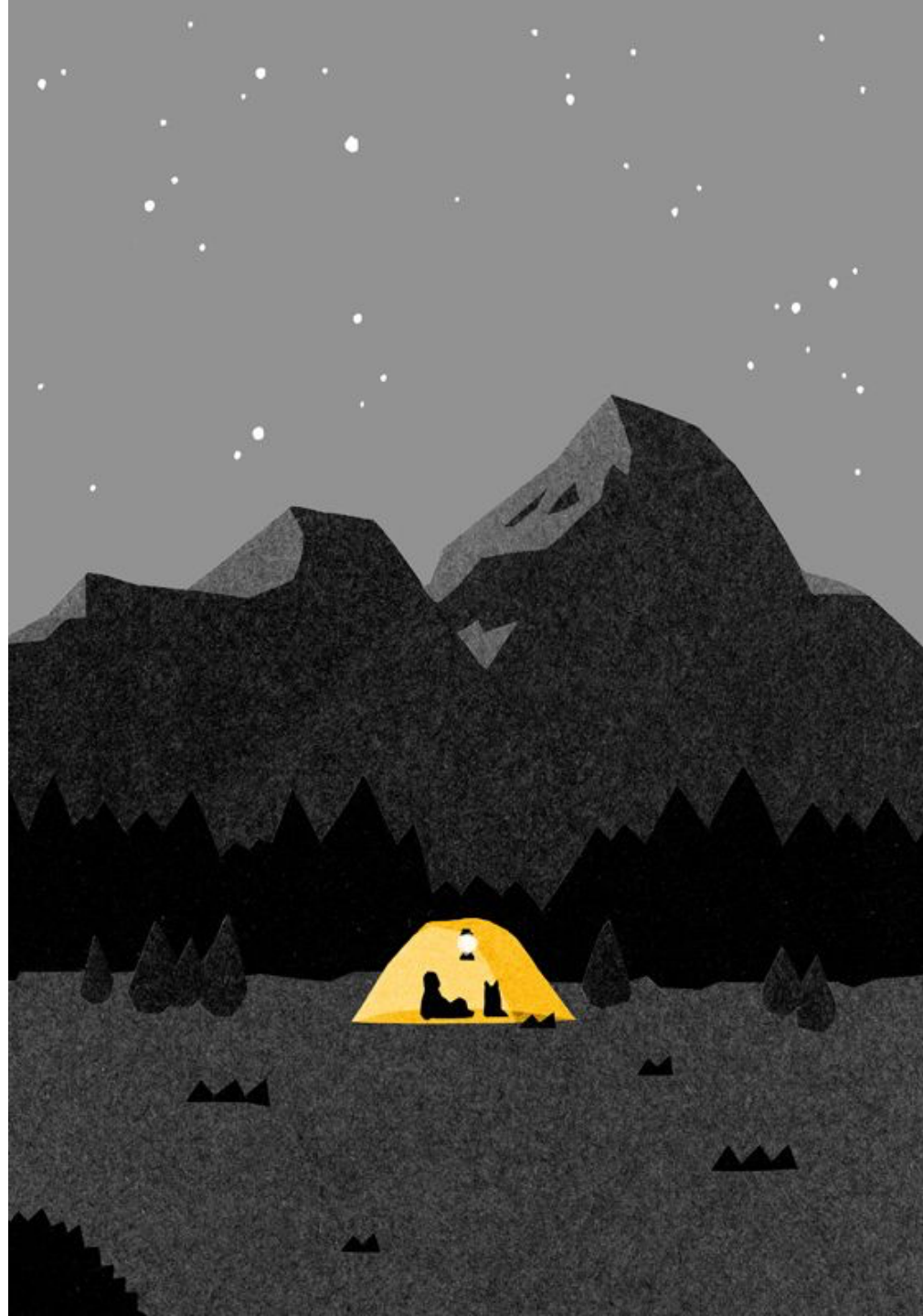
ในงานศิลปะจะต้องมีจุดใดจุดหนึ่ง
ที่มีความสำคัญกว่าส่วนอื่นๆ
เป็นการเน้นจุดสนใจหรือจุดเด่น
ซึ่งจะทำให้ผลงาน
มีความสมบูรณ์ลงตัว
และน่าสนใจมากขึ้น

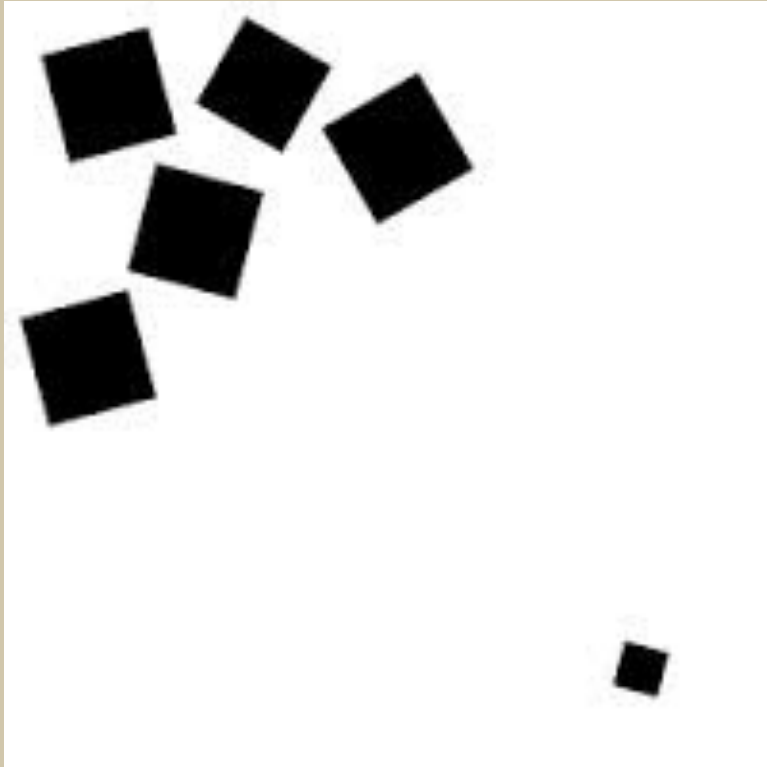
1. การเน้นด้วยการใช้องค์ประกอบที่ตัดกัน

การใช้องค์ประกอบที่มีลักษณะแตกต่าง หรือ ขัดแย้งกับส่วนอื่นทำให้เกิดจุดสนใจขึ้นในผลงานได้อย่างไรก็ตาม ในส่วนรวมต้องเป็นเอกภาพเดียวกัน

2. การเน้นด้วยการอยู่โดดเดี่ยว

เมื่อสิ่งหนึ่งถูกแยกออกไปจากส่วนอื่น
ของภาพหรือกลุ่มของมัน
สิ่งนั้นก็จะกลายเป็น จุดสนใจ
เพราะเมื่อแยกออกไป
ก็จะเกิดความสำคัญขึ้นมา
ซึ่งเป็นผลจากความแตกต่างของ
ตำแหน่งที่จัดวาง

3. การเน้นด้วยการจัดวางตำแหน่ง

เมื่อองค์ประกอบอื่นๆ ชี้นำมายังจุดใดๆ
จุดนั้นก็จะกลายเป็นจุดสนใจที่ถูกเน้นขึ้นมา นอกจาก
นี้การจัดวางตำแหน่งที่เหมาะสม
ก็สามารถทำให้จุดนั้นเป็นจุดสำคัญ
ขึ้นมาได้เช่นกัน

*Madonna and
Child
with St. Anne
(Dei Palafrenieri)
By Caravaggio*

The
Triumph of
Galatea
By
Raphael

The anatomy Lesson - Rembrandt

ความกลมกลืน (Harmony)

การรวมกันของหน่วยต่างๆ
ไม่ว่าจะเป็น จุด เส้น รูปร่างรูปทรง สี
พื้นผิว น้ำหนัก
มาจัดวางองค์ประกอบให้ประสานเข้ากัน
อย่างเหมาะสมและลงตัว โดยไม่มีความขัดแย้ง

การตัดกัน (Contrast)

ในทางทัศนศิลป์ความขัดแย้ง หรือ การตัดกัน
สร้างเพื่อให้ผลงานนั้นมีจุดสนใจขึ้น

ขนาดใหญ่/ เล็ก

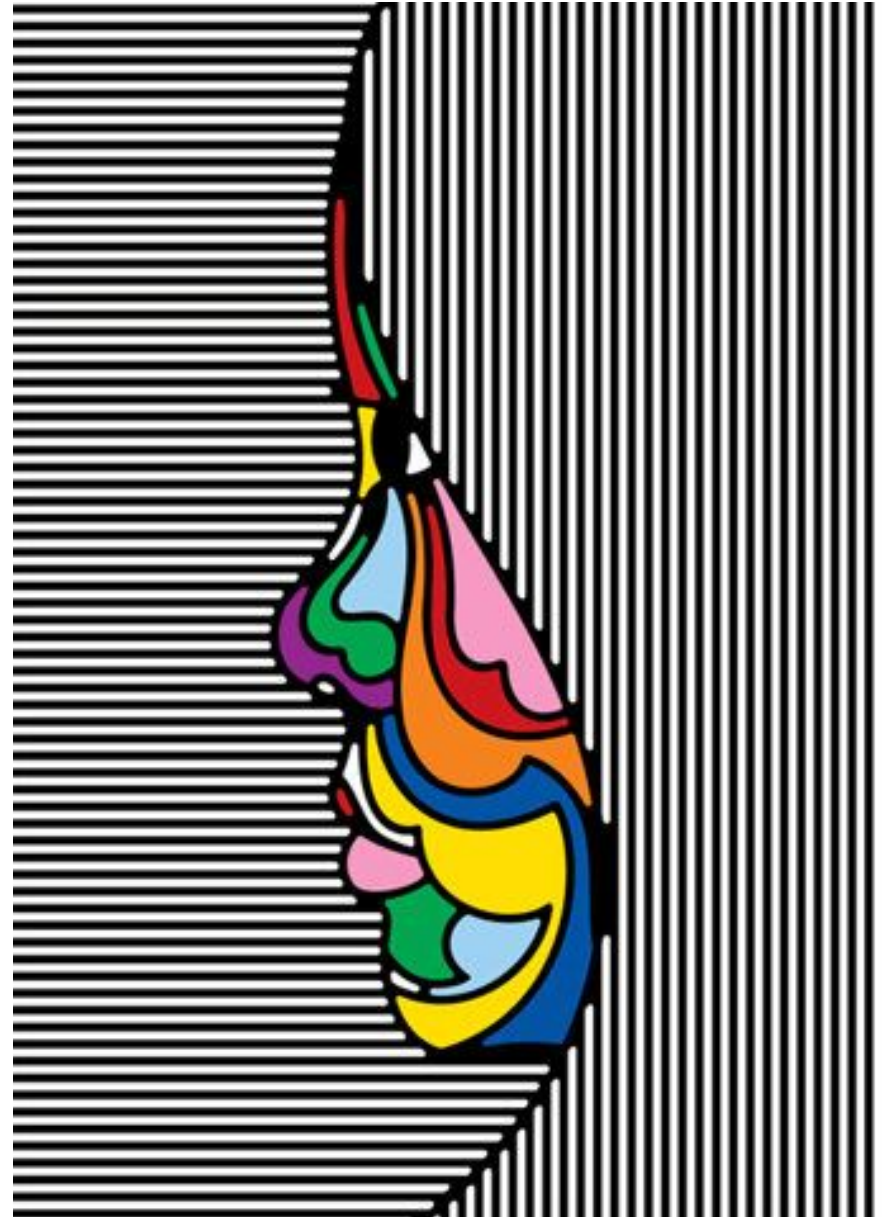
รูปร่างเหลี่ยม/ มน

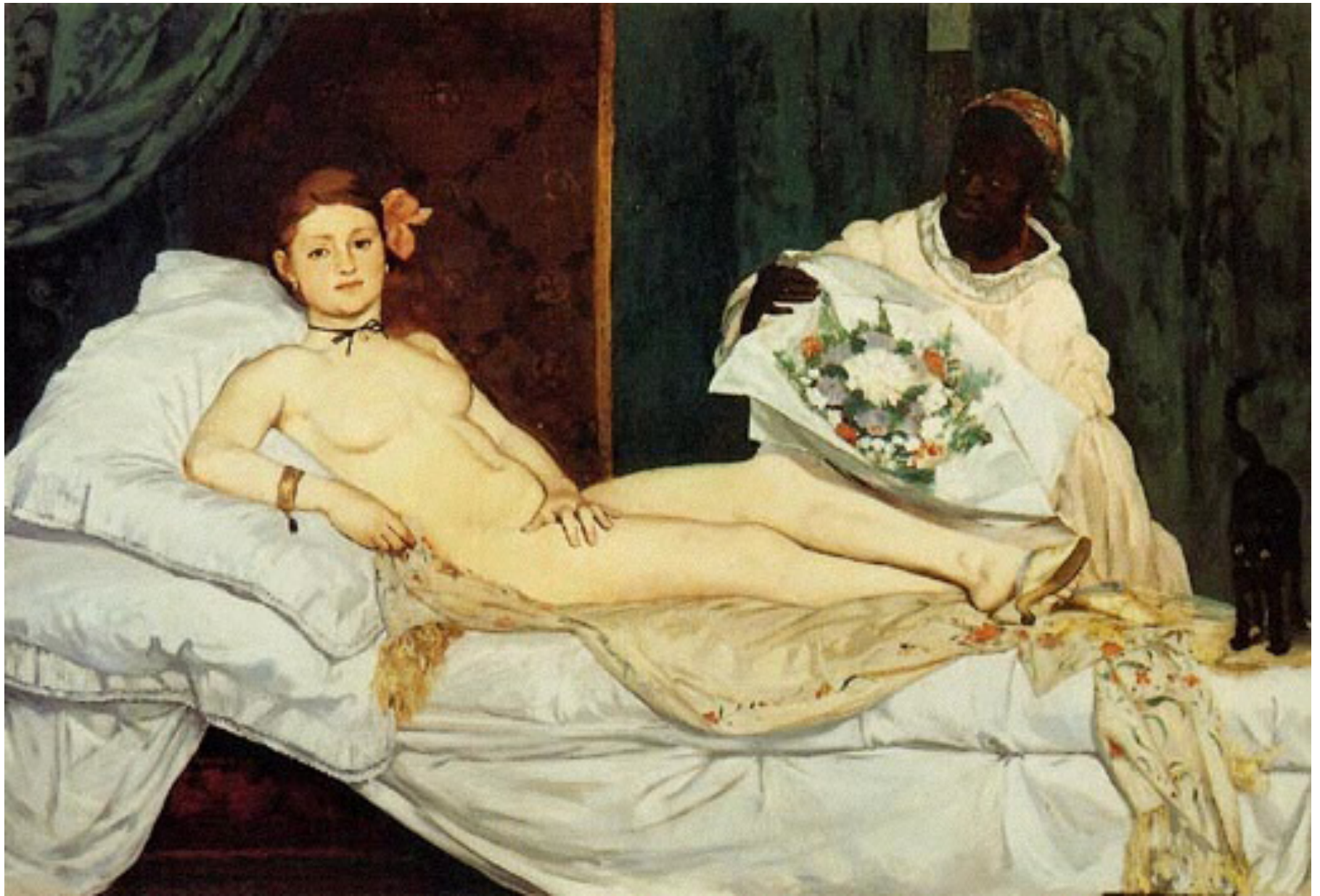
พื้นผิวหยาบ/ ละเอียดย

น้ำหนักอ่อน/ แก่

ทิศทางของเส้นตั้ง/ นอน

สีที่แตกต่างกันเช่น เขียว/ แดง เป็นต้น

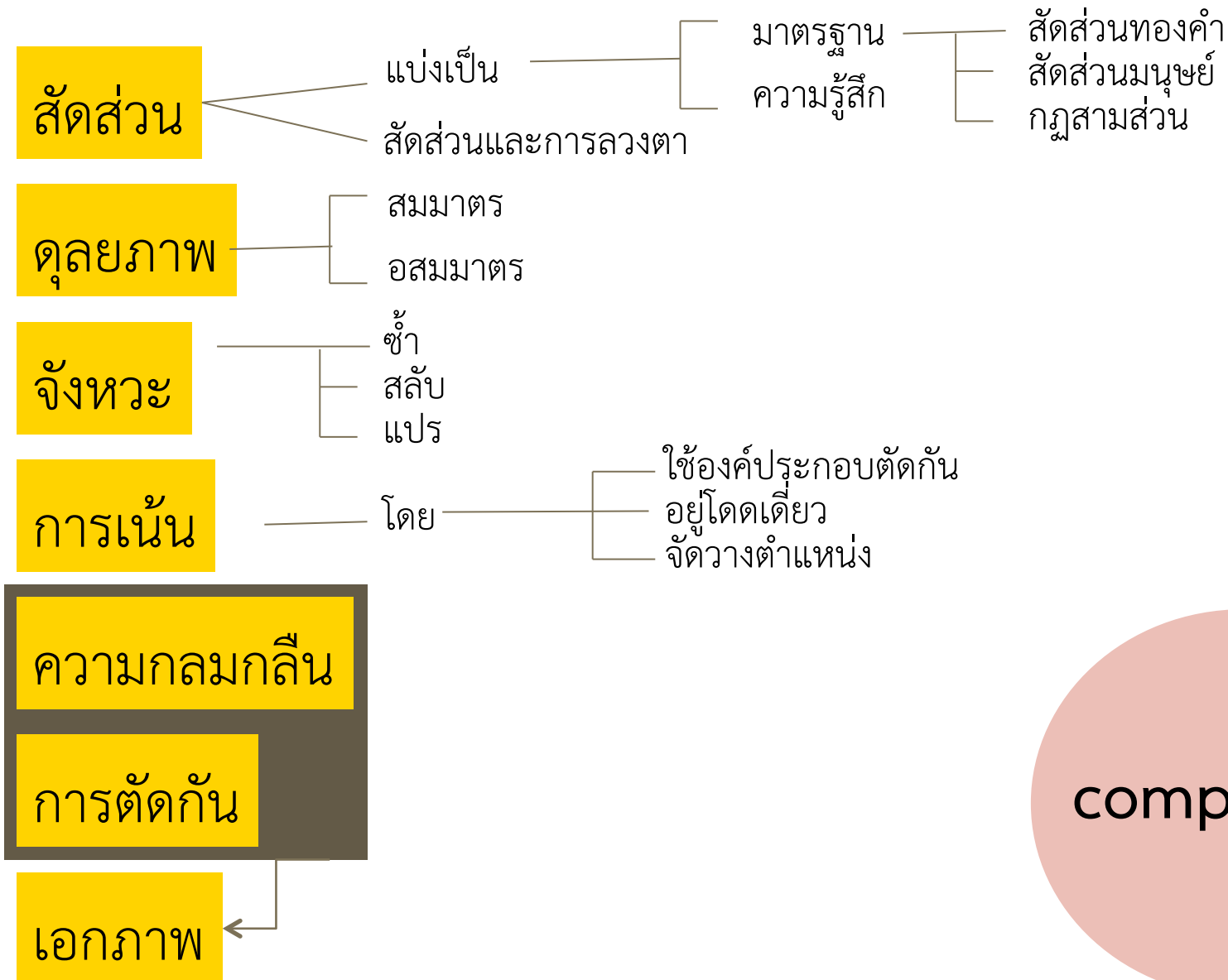
Olympia, 1863 by Manet

เอกภาพ (Unity)

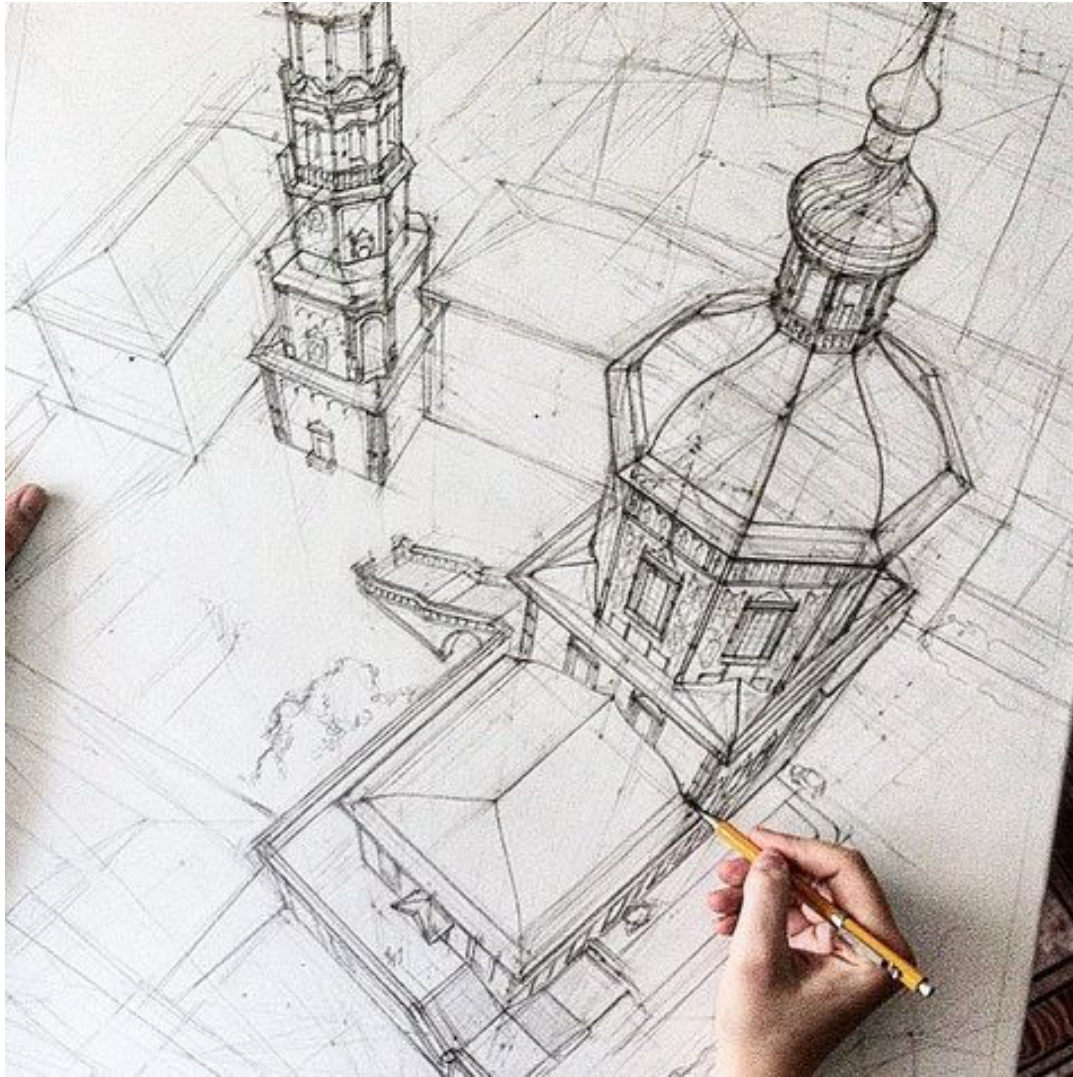
ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์ประกอบศิลป์
ทั้งด้านรูปลักษณะ เนื้อหาเรื่องราว
เป็นการประสานหรือจัดระเบียบของส่วนต่างๆ
ให้เกิดความเป็นอันหนึ่งเดียว
โดยไม่แบ่งแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกไป

Pintor Adiasmachado

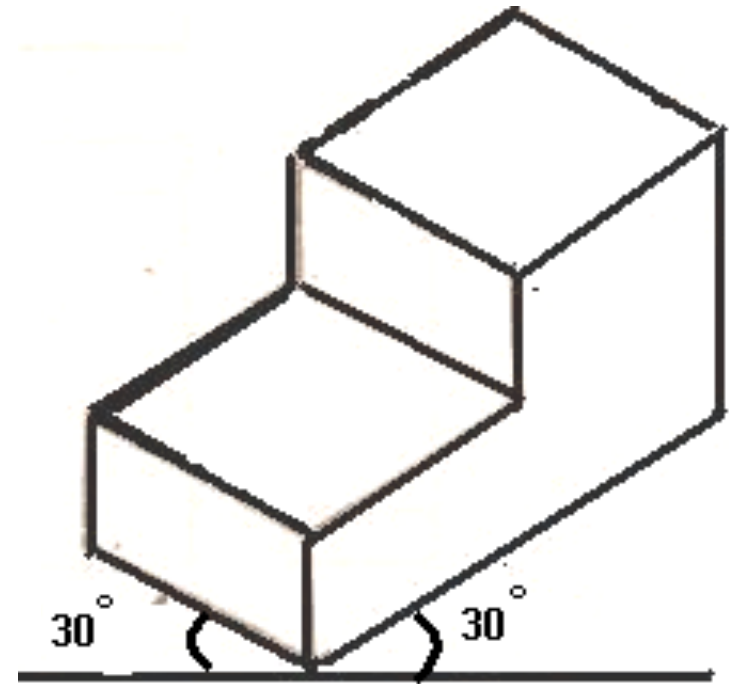
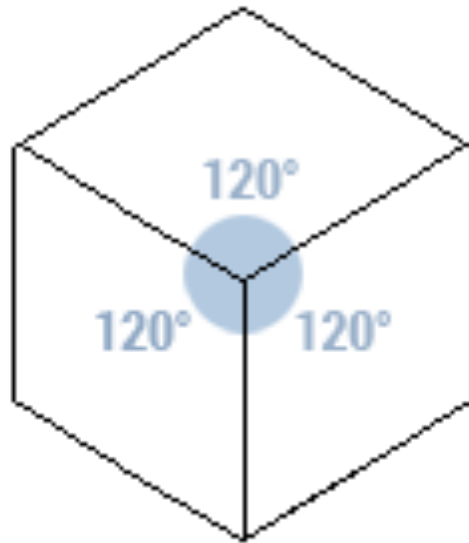

composition

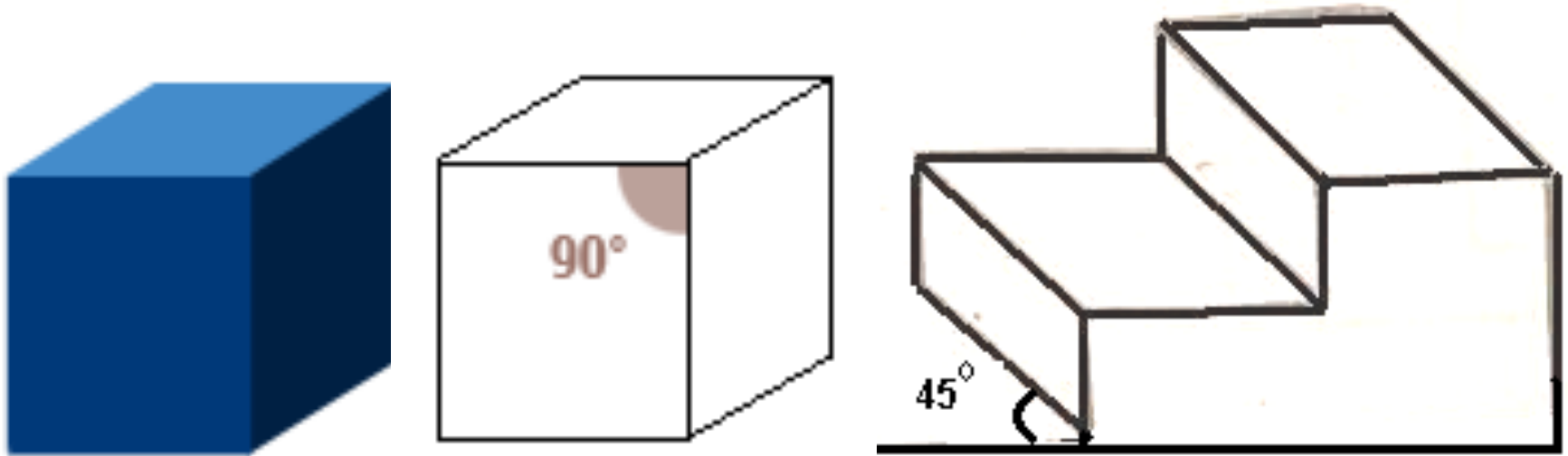
การเขียนทัศนียภาพ

การเขียนภาพสามมิติแบบ isometric

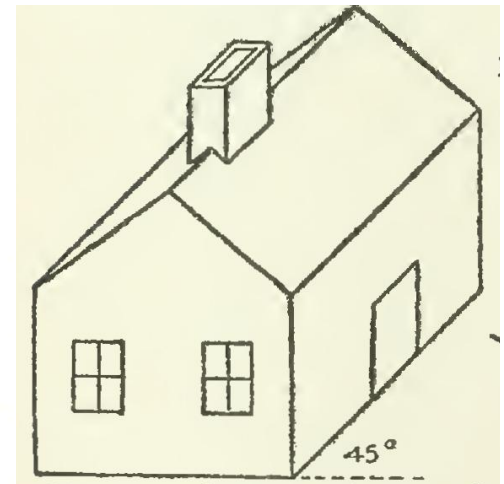
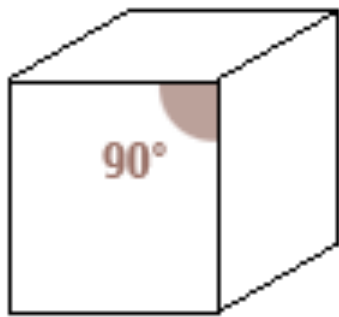
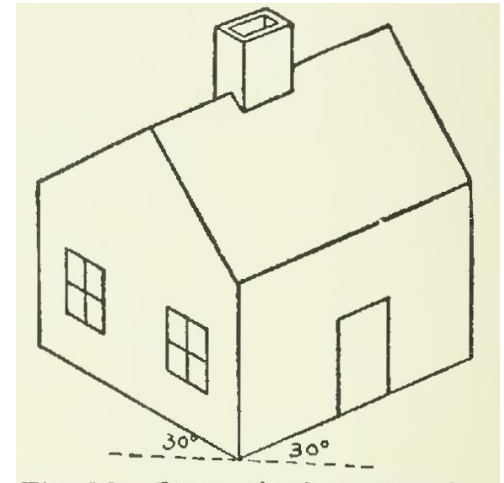
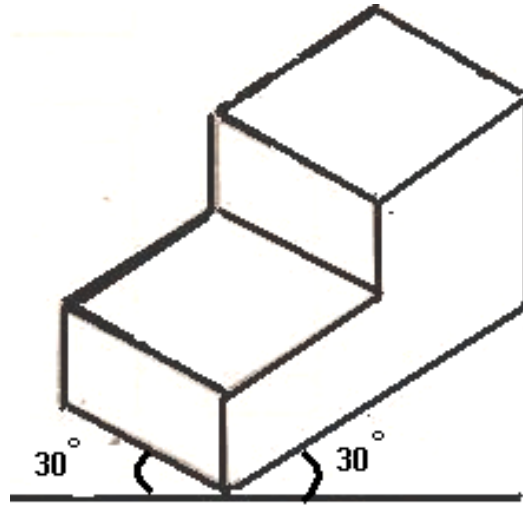
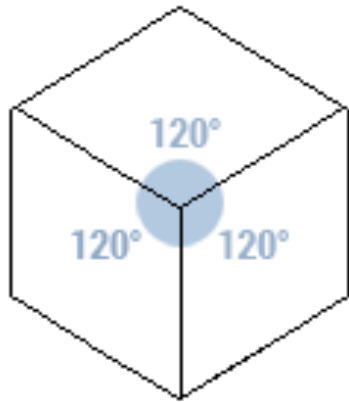

นิยมเขียนมาก เพราะเป็นภาพเขียนง่าย มีมุมเอียง 30° องศาทั้งสองข้างเท่านั้น ขนาดความยาวของภาพทุกด้านจะมีขนาดเท่างานจริง

การเขียนภาพสามมิติแบบ oblique

เหมาะสำหรับเขียนงานที่มีรูปร่างเป็นส่วนโค้งหรือรูปกลม เพราะสามารถเขียนได้ง่ายและรวดเร็วเนื่องจากจะวางภาพด้านใดด้านหนึ่งอยู่ในแนวระดับ เอียงทำมุมด้านเดียวเป็นมุม 45 องศา ความหนาของงานด้านเอียงลดลงครึ่งหนึ่ง

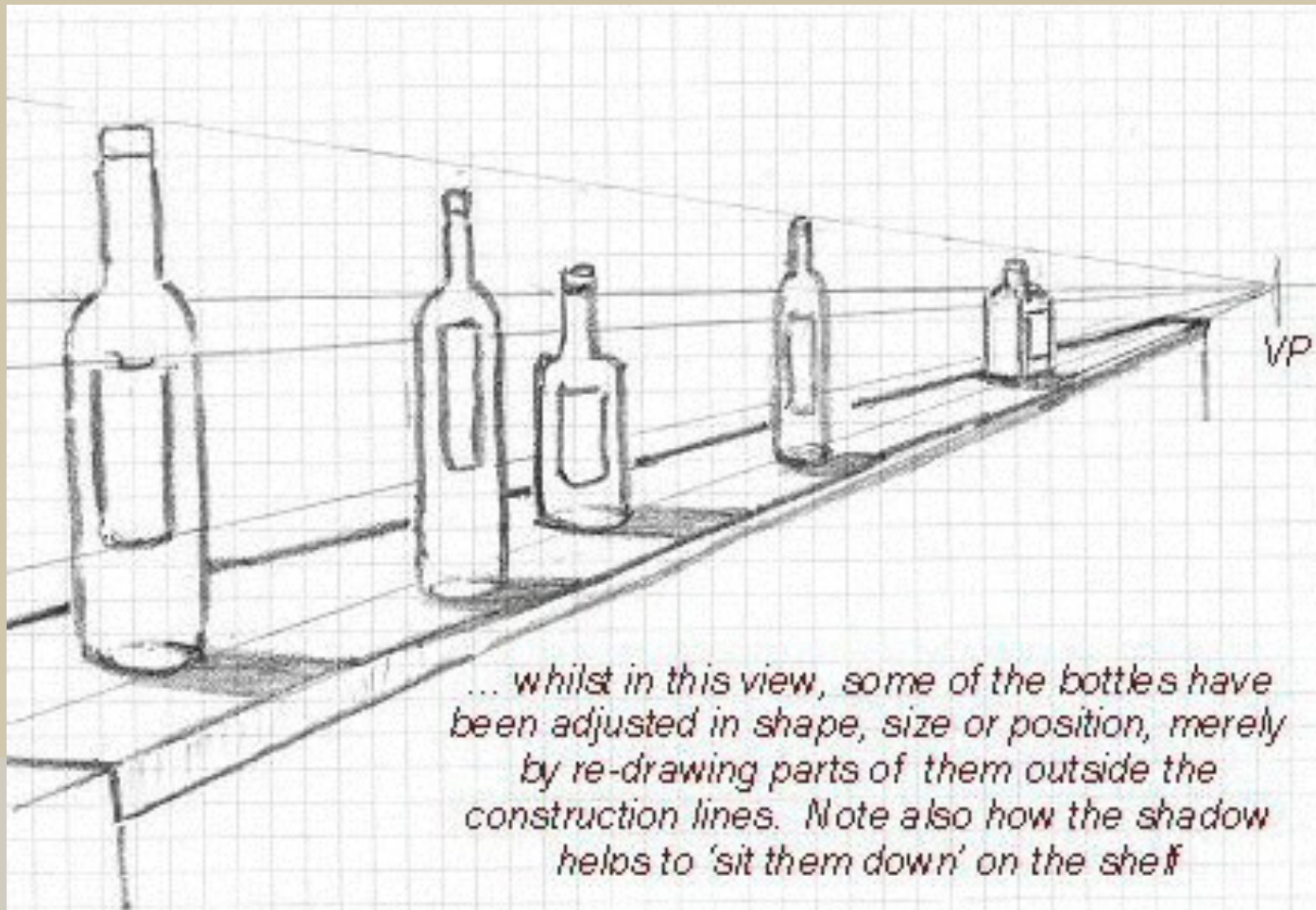

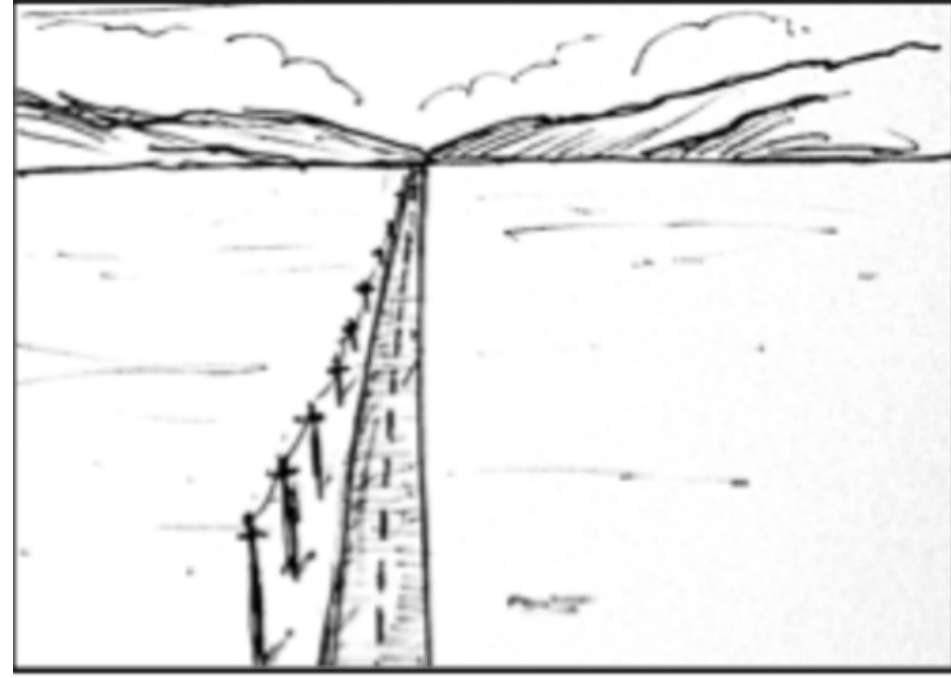
การเขียน

ภาพperspective

เป็นภาพที่ให้ความรู้สึกเป็น 3 มิติ
มีลักษณะของความเหมือนใกล้เคียง
กับภาพที่เราเห็น

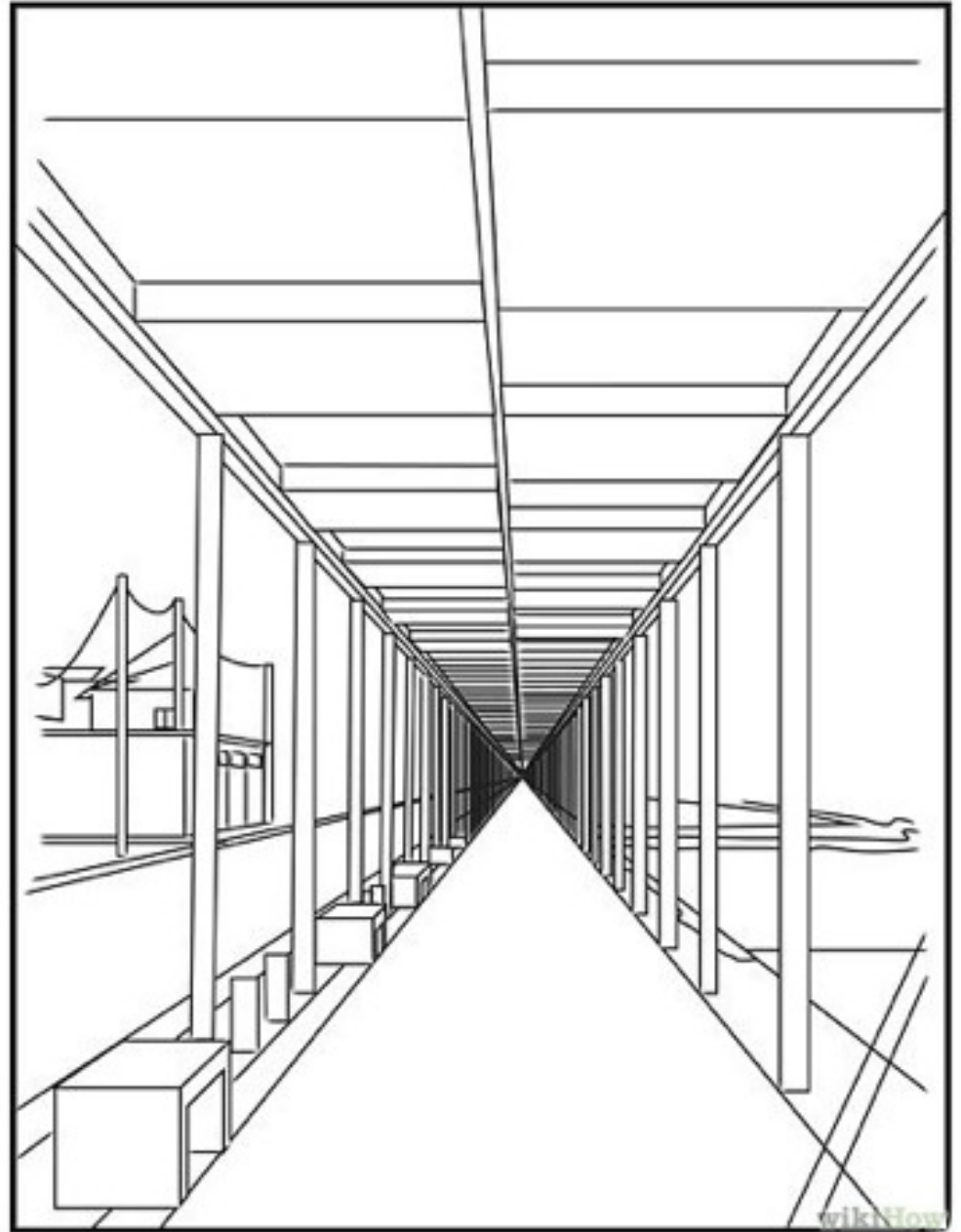

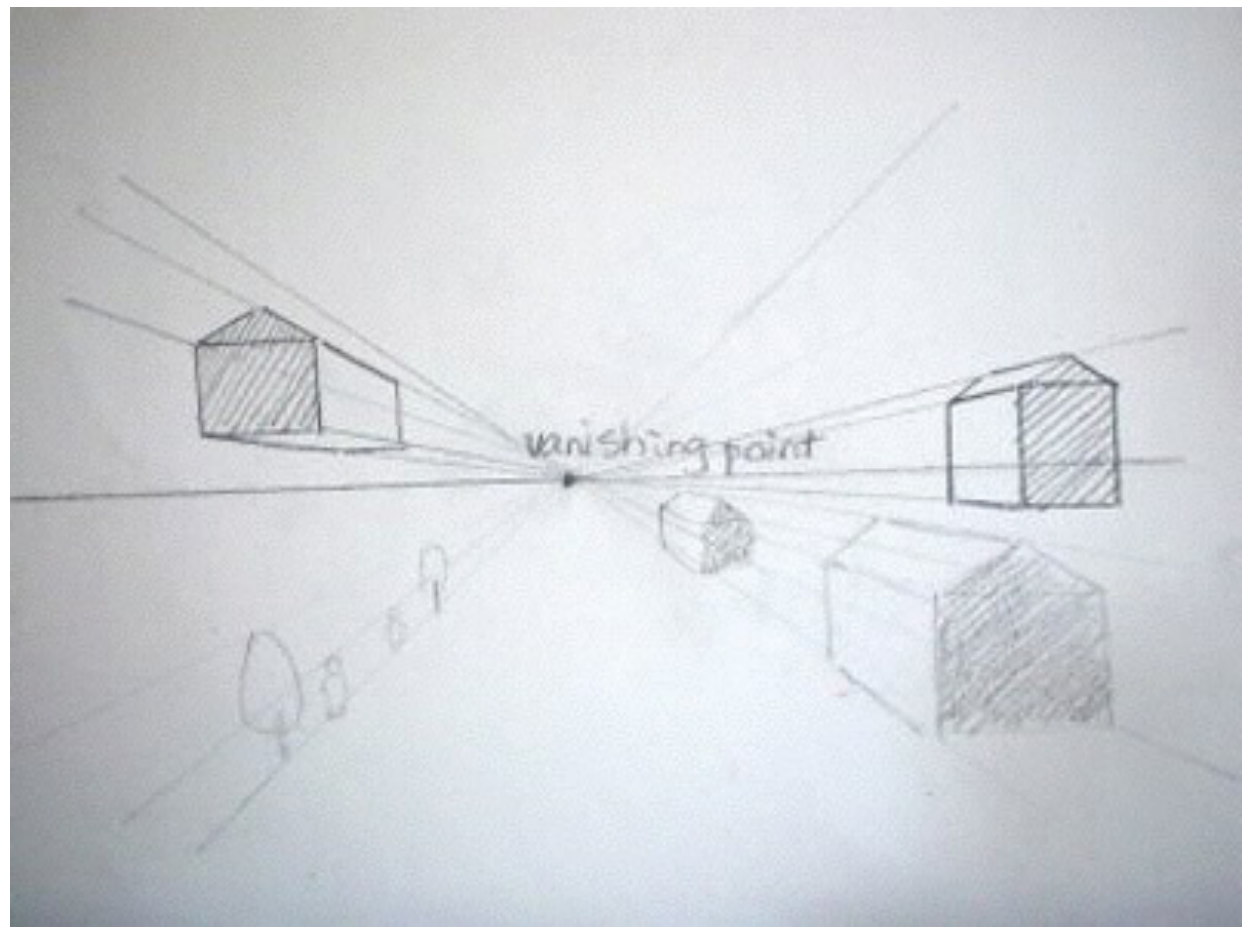
วัตถุหรือสิ่งของที่มีขนาดเท่ากันเมื่ออยู่ไกลออกไปจะมี
ขนาดเล็กลง

ระยะที่เท่ากันเมื่ออยู่ไกลตัวออกไป
จะมีระยะที่ถี่ขึ้นเรื่อยๆ จนรวมเป็นจุดเดียวกัน

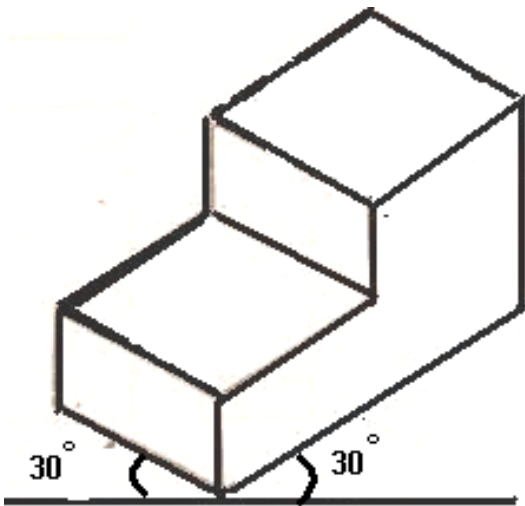
เส้นหรือสิ่งของ
ที่คู่ขนานกัน
เมื่อไกลออกไป
จะพุ่งเข้าหากัน

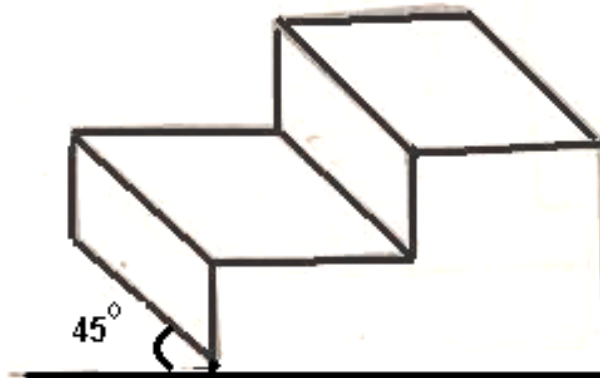

วัตถุหรือสิ่งของต่างๆ เมื่ออยู่ไกลออกไป
จะมีรายละเอียดและความชัดเจนลดลงไปตามลำดับ

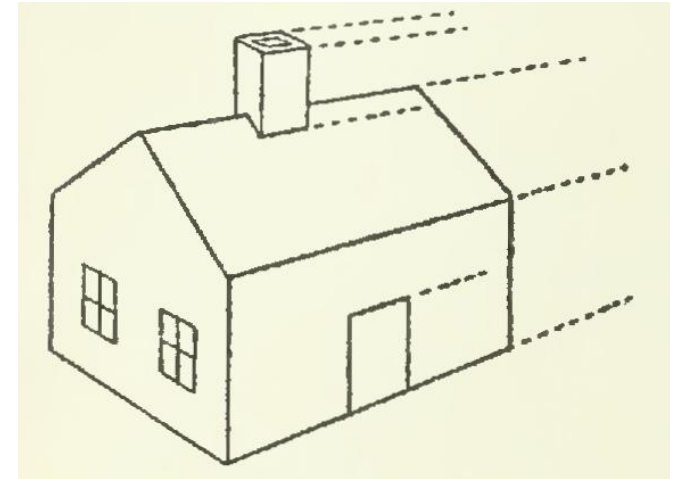
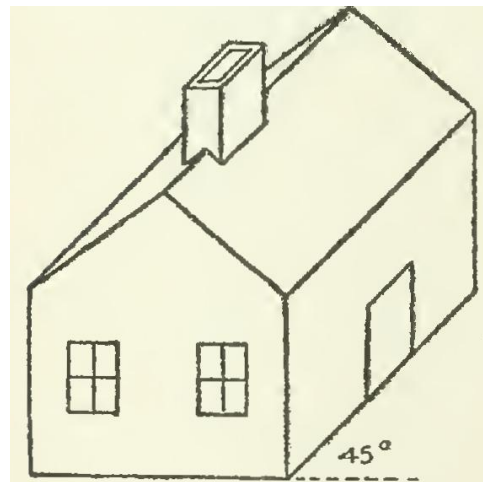
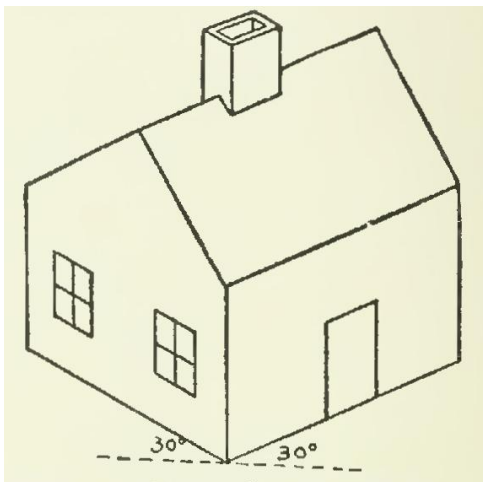
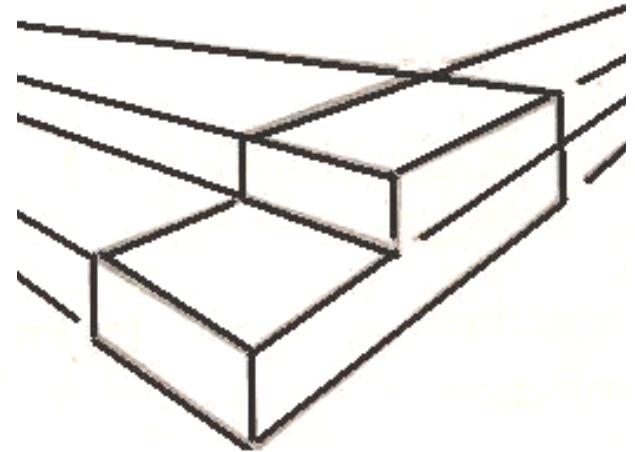
isometric

oblique

perspective

หลักการเขียนภาพ Perspective

พื้นฐานของภาพจะประกอบไปด้วย
องค์ประกอบ 2 ส่วน

เส้นระดับสายตา
(Horizon Line)

จุดรวมสายตา
(Vanishing Point)

เส้นระดับสายตา (Horizon Line)

ใช้ตัวย่อ HL เป็นเส้นระดับแนวนอน

จะขึ้น-ลง สูง-ต่ำ อยู่ในระดับสายตา

ซึ่งจะเป็นเส้นที่สำคัญในการกำหนดการมองวัตถุ

จุดรวมสายตา (Vanishing Point)

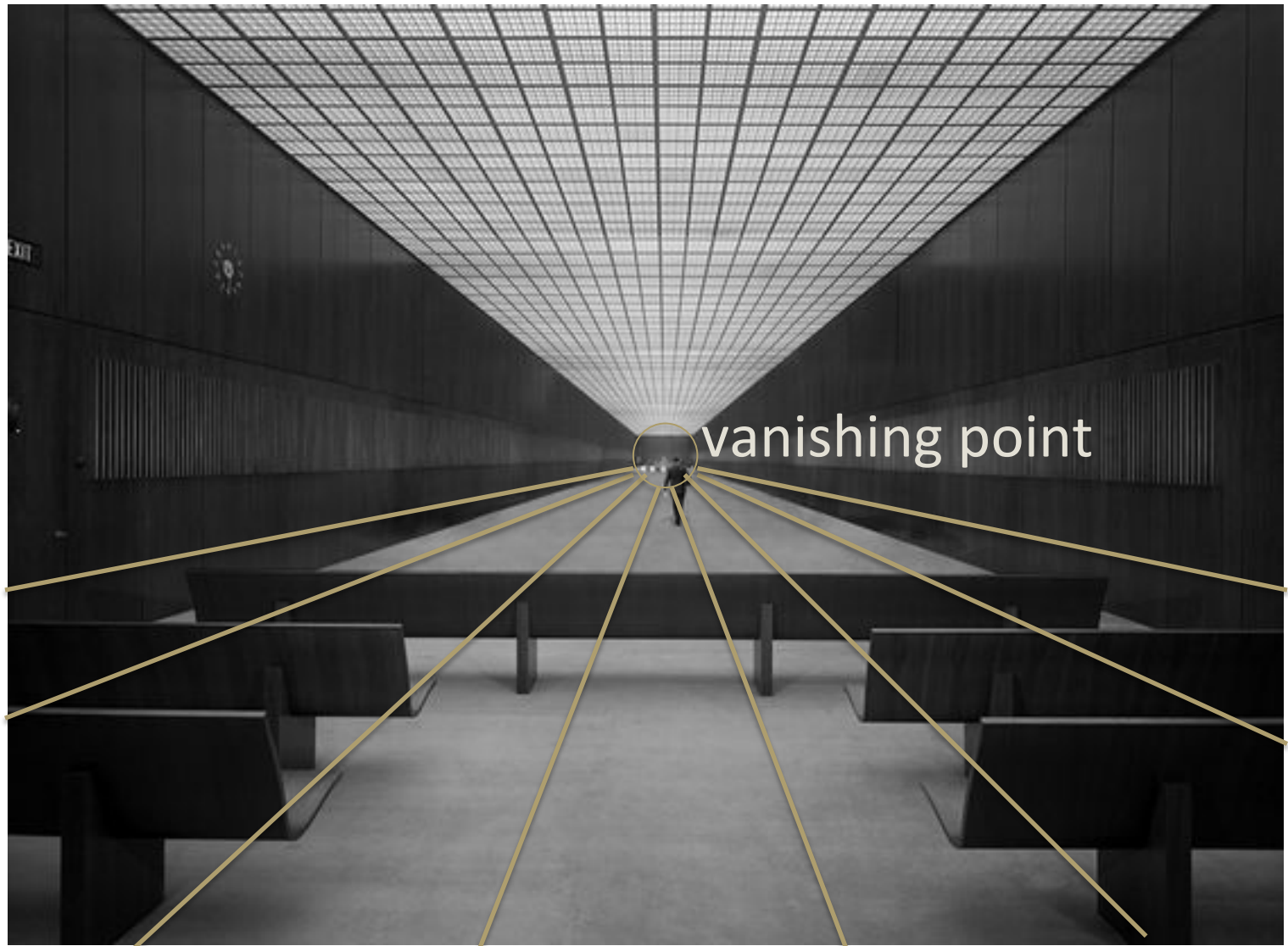
ใช้ตัวย่อ VP จะอยู่บนเส้นระดับสายตา

เป็นตำแหน่งที่ลากเส้นสิ่งของต่างๆ ไปรวมกัน

ตั้งแต่ 1 จุดขึ้นไป

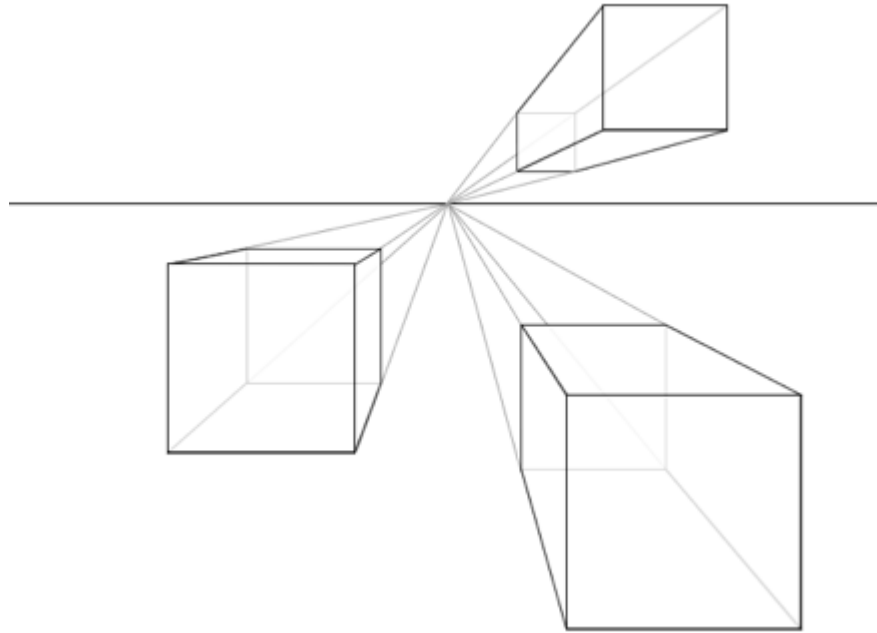

vanishing point

ทัศนียภาพที่มีจุดสายตา 1 จุด

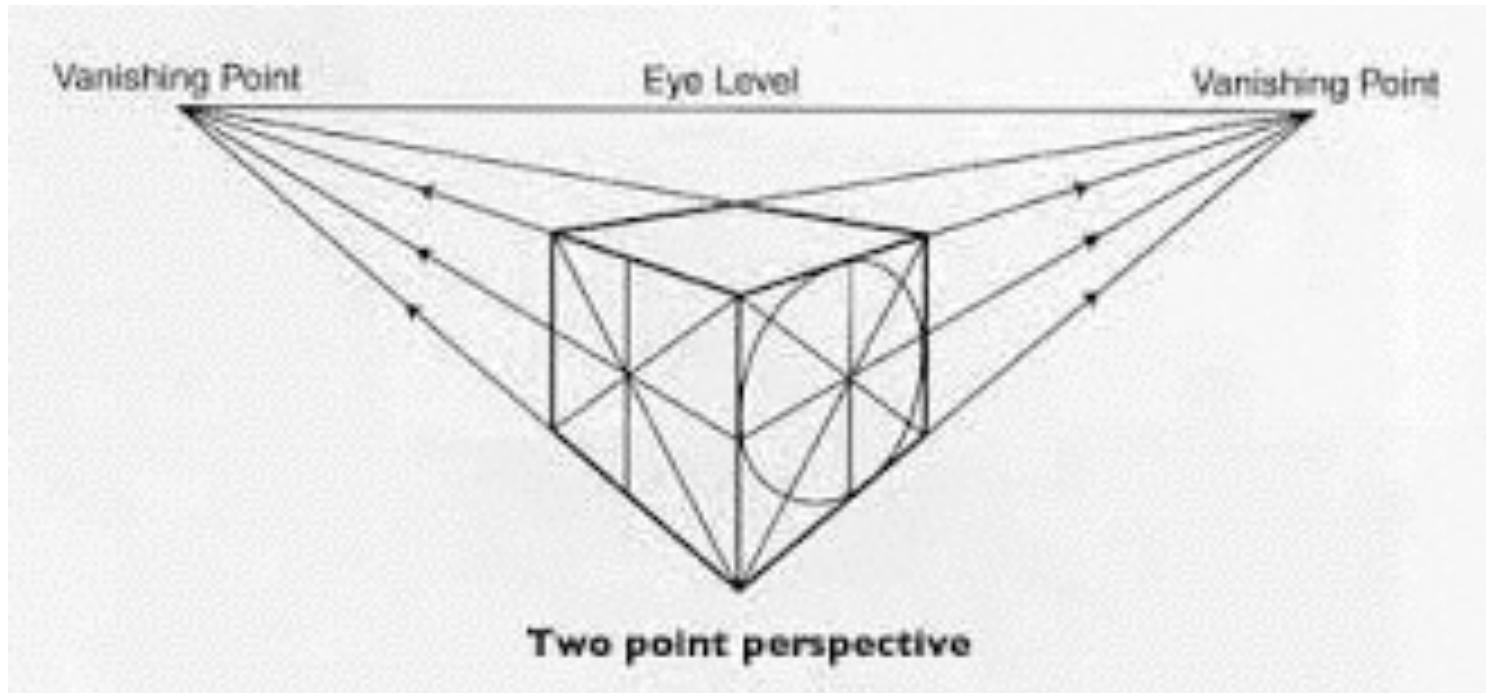

เป็นการเขียนภาพที่กำหนดจุดรวมสายตาเพียงจุดเดียว
บนเส้นระดับสายตา
ภาพของวัตถุที่อยู่ใกล้จะมีขนาดใหญ่แล้วเล็กลงเรื่อยๆ
เมื่อทิศทางของภาพลู่เข้าจุดรวมสายตา

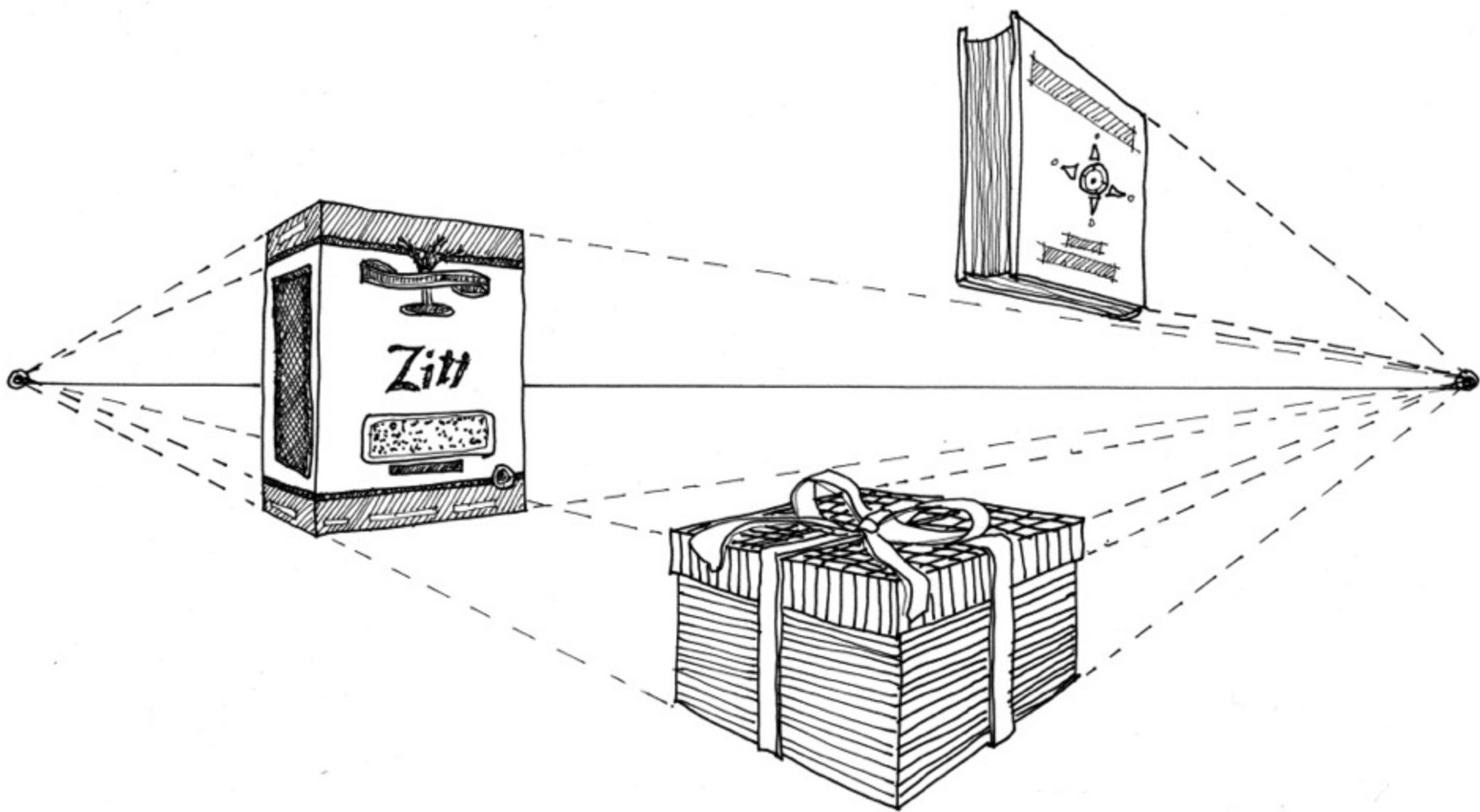

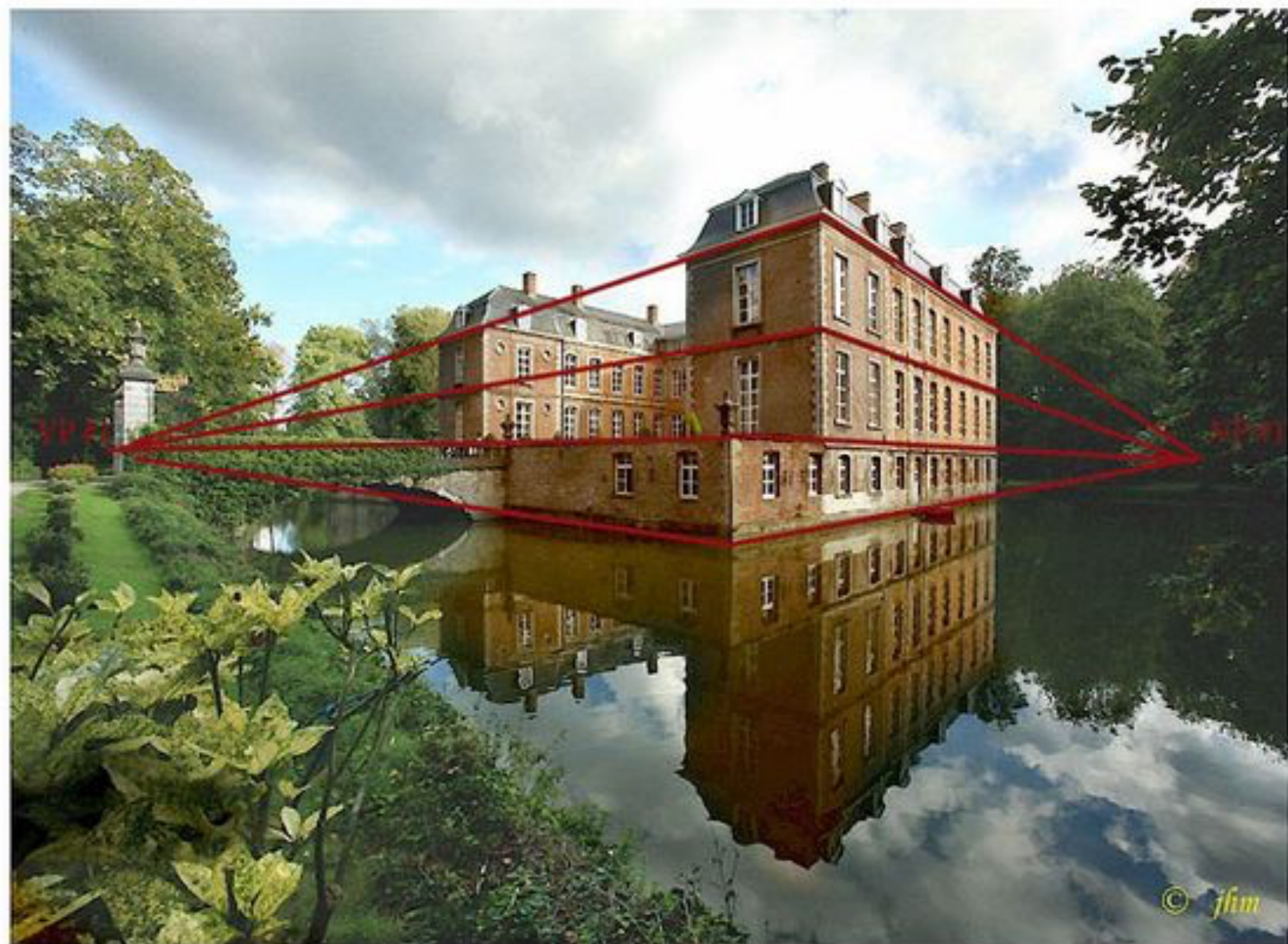

ทัศนียภาพที่มีจุดสายตา 2 จุด

เป็นการเขียนภาพที่กำหนดจุดรวมสายตา 2 จุดบนเส้นระดับสายตา
ภาพของวัตถุที่อยู่ใกล้จะมีขนาดใหญ่แล้วเล็กลงเรื่อยๆ
เมื่อทิศทางของภาพลู่เข้าจุดรวมสายตาทั้งด้านซ้ายและขวา

ทัศนียภาพที่มีจุดสายตา 3 จุด

เป็นการเขียนภาพที่กำหนด

จุดรวมสายตา 3 จุด

โดย 2 จุดแรกอยู่บนเส้น

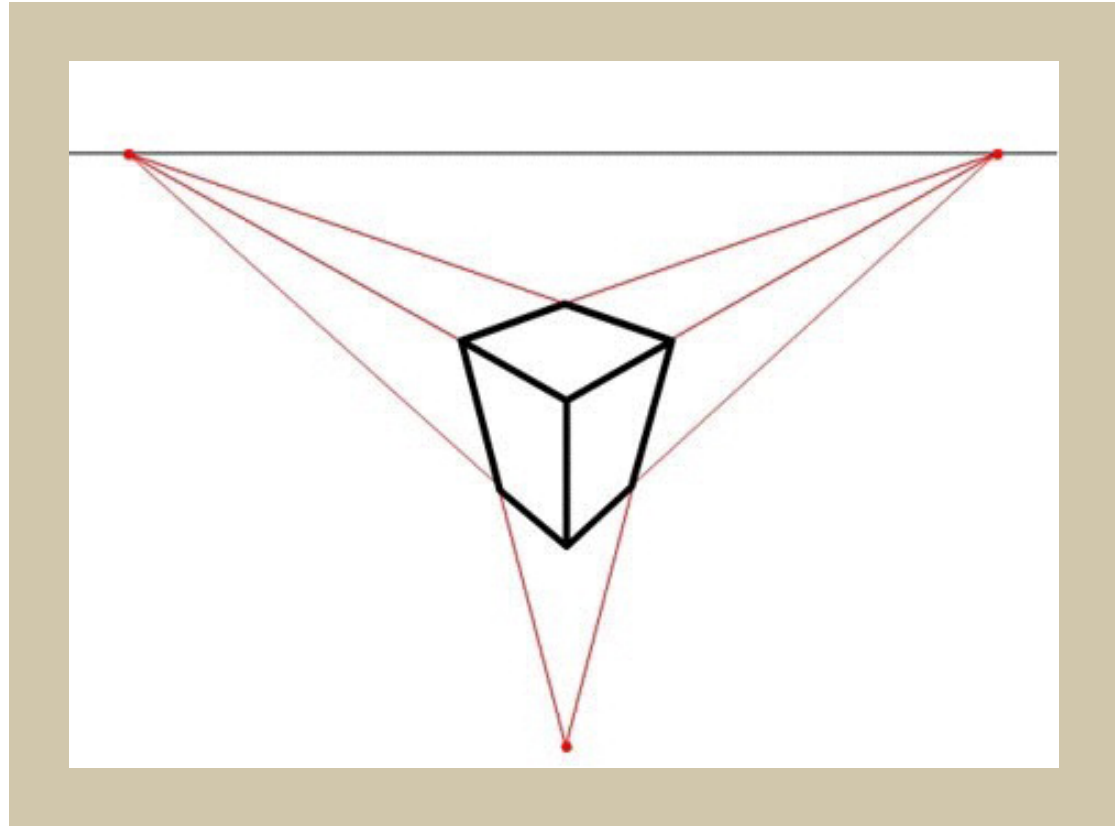
ระดับสายตา

ส่วนจุดที่ 3 จะอยู่สูงหรือต่ำกว่า

เส้นระดับสายตาก็ได้

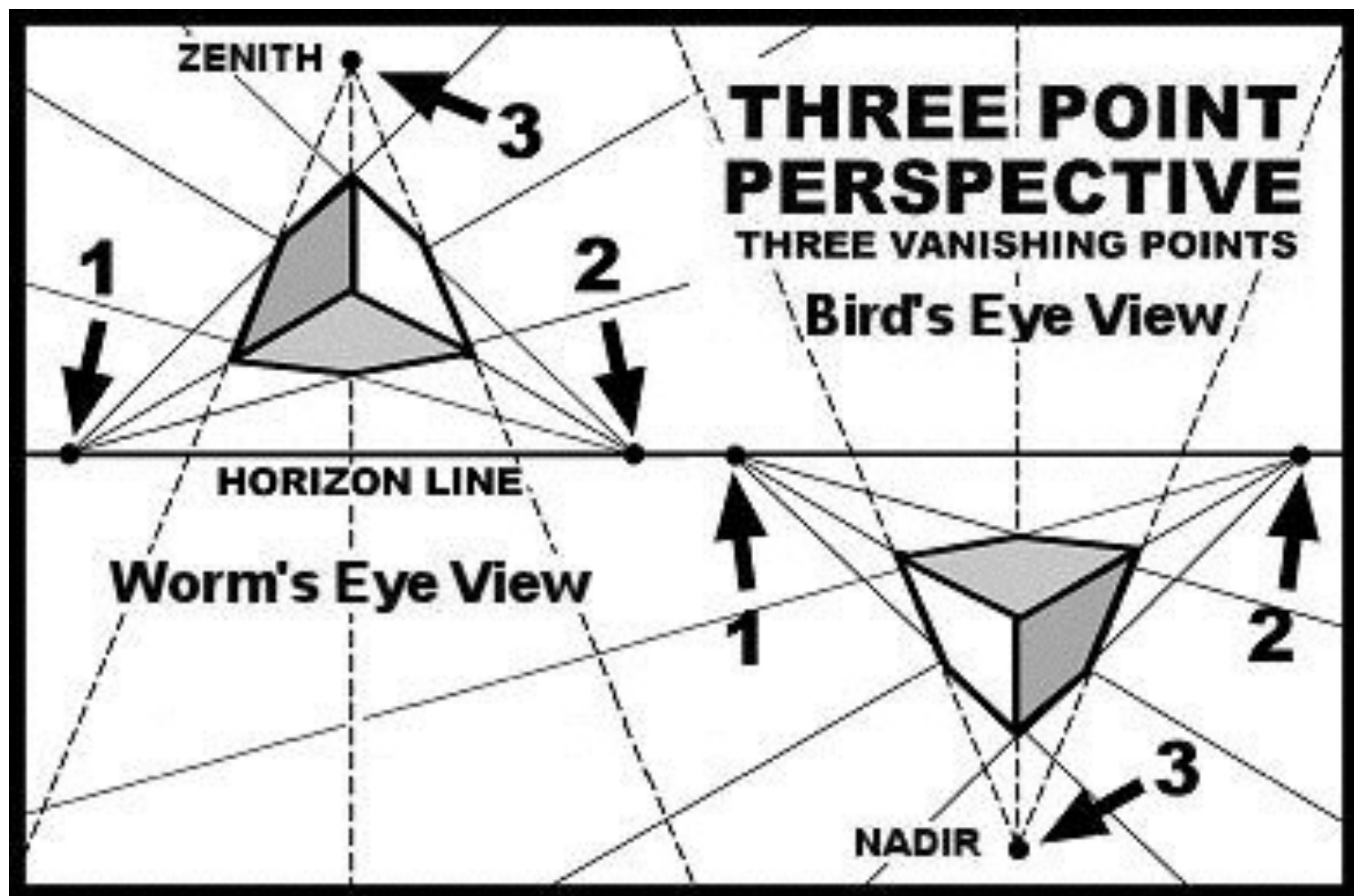
มักใช้เขียนภาพวัตถุขนาดใหญ่

เช่น ตึกสูง

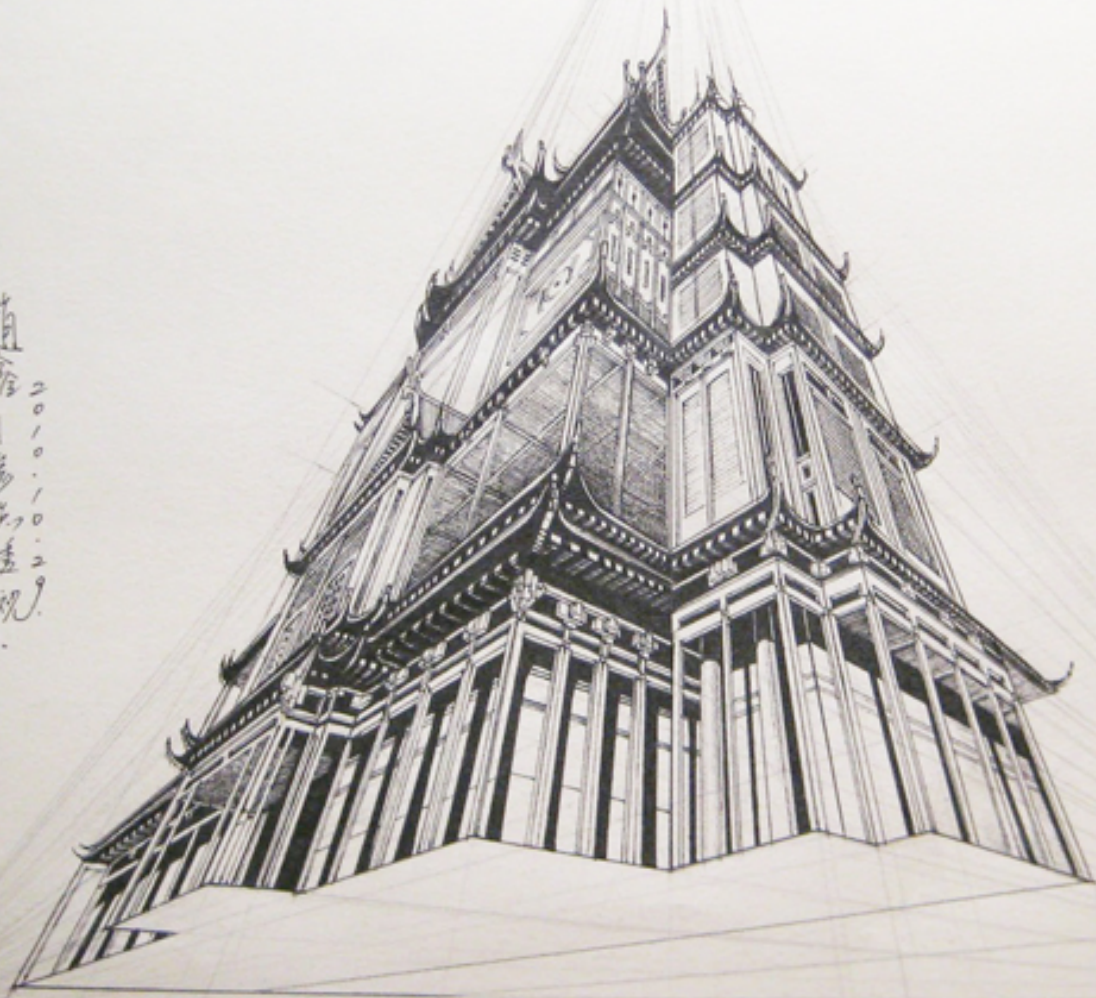

เมื่อมองมุมสูงจะได้แบบวิเวตานก

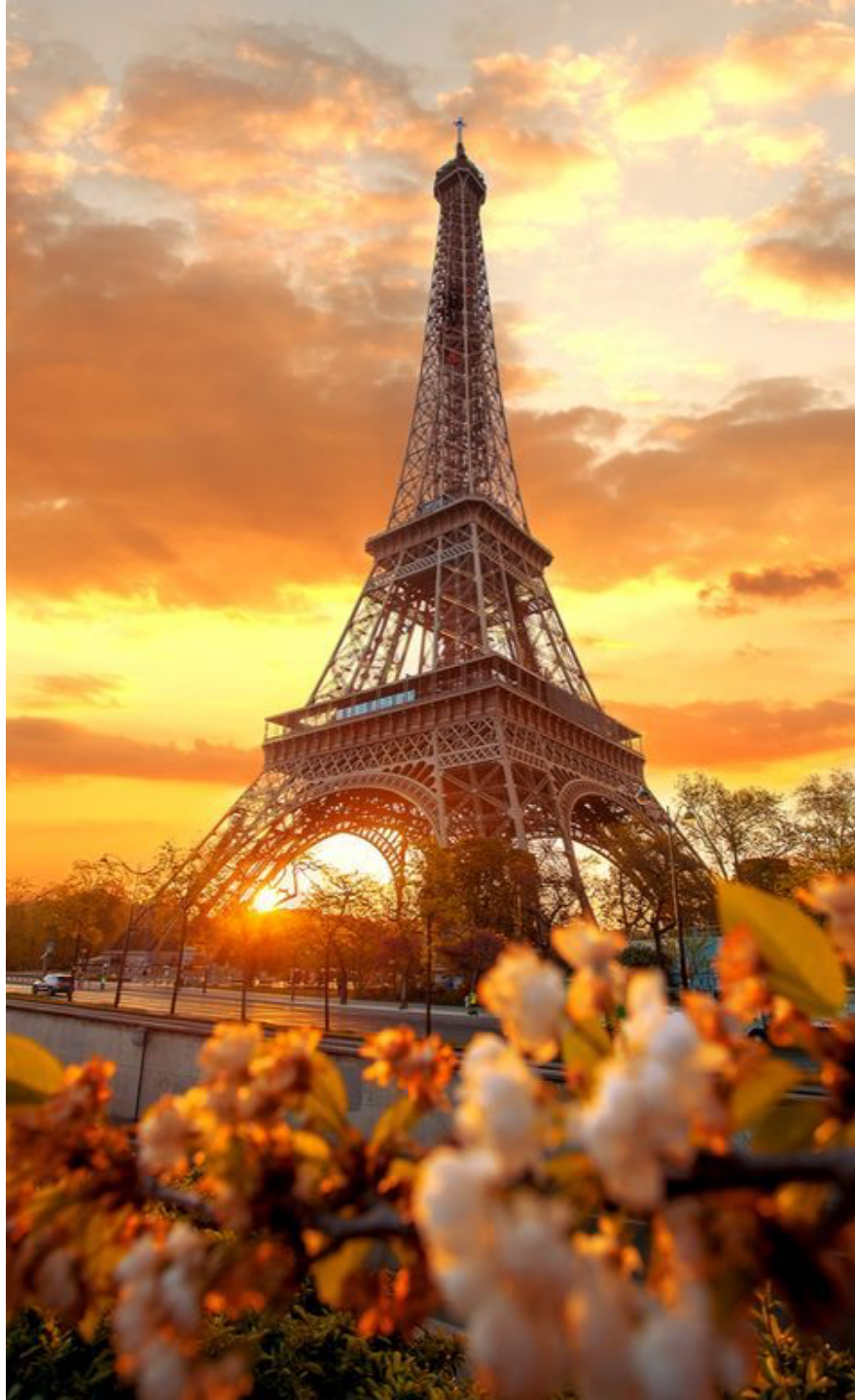
ส่วนมุมต่ำจะได้แบบวิเวตาหนอน

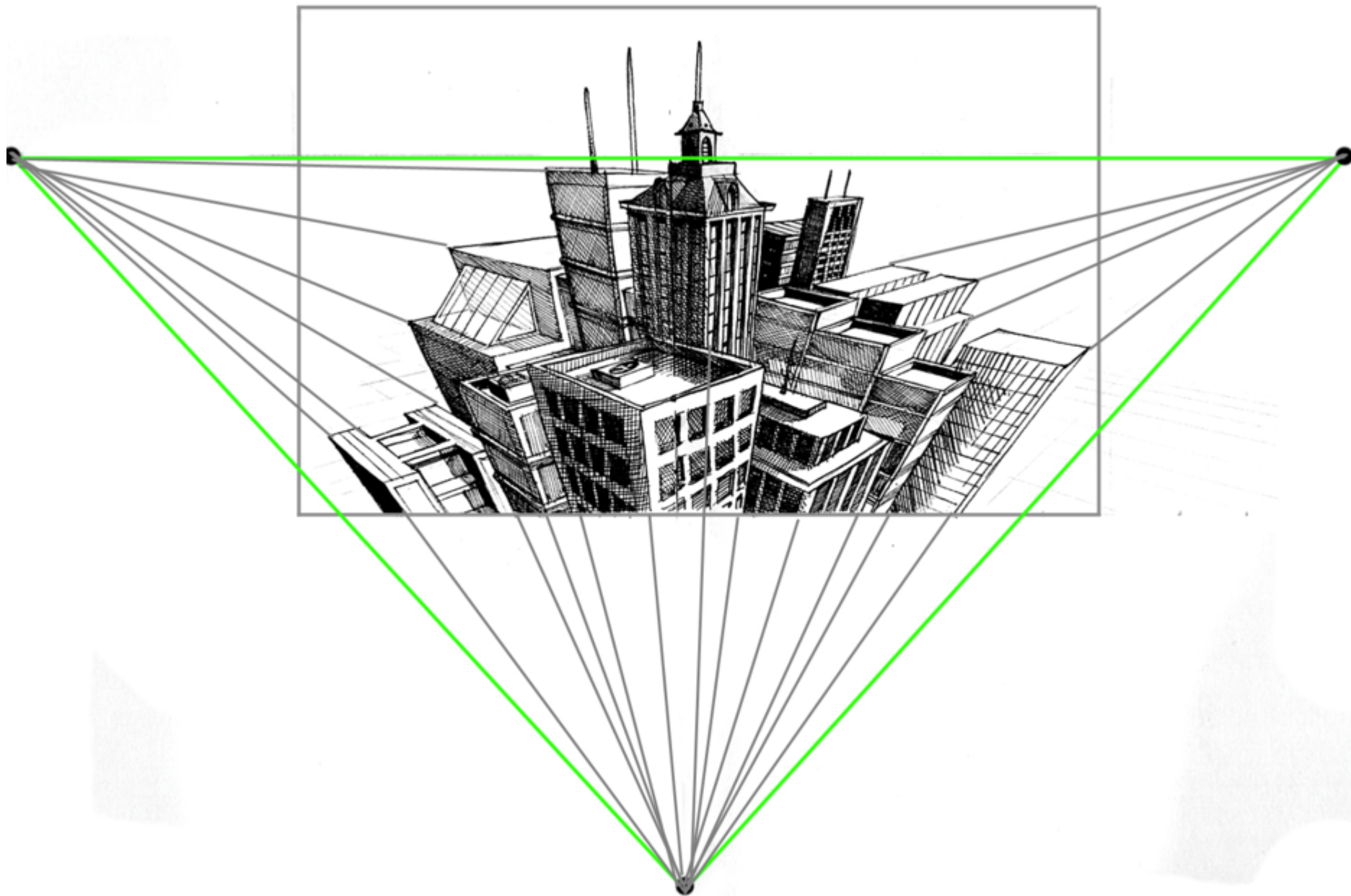

趙倉 2010.10.29
多如遠觀
古宮殿·不知何處

องค์ประกอบของการจัดภาพ

ประกอบไปด้วย 3 ส่วน

1. Foreground
2. Middle ground
3. Background

Foreground

เป็นเรื่องราวของภาพที่อยู่ด้านหน้า
เป็นส่วนที่อยู่ใกล้ตัวฉากหน้า
จะแสดงรายละเอียดพอสมควร
แต่รูปแบบอาจจะไม่ครบถ้วนทั้งหมด

Middle ground

เป็นเรื่องราวของภาพ
ที่อยู่ตำแหน่งกลาง
เป็นส่วนที่ใหญ่ เป็นเนื้อหาหลัก

Background

เป็นเรื่องราวของภาพที่อยู่ฉากหลังสุด

เป็นภาพประกอบของทั้ง

Middle ground, Foreground

ช่วยให้ภาพดูดีขึ้น ไม่เน้นรายละเอียด

Background

Middle ground

Foreground

Background

Middle ground

Foreground

END